

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Enni Hakala

Turvallisemman tilan periaatteiden vaikutukset asiakkaiden keikkakokemuksiin

Opinnäytetyö
Kevät 2025
Kulttuurituottaja (AMK)

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Tutkinto-ohjelma: Kulttuurituottaja (AMK)

Tekijä: Enni Hakala

Työn nimi: Turvallisemman tilan periaatteiden vaikutukset asiakkaiden keikkakokemuksiin

Ohjaaja: Satu Lautamäki

Vuosi: 2025

Sivumäärä: 52

Tässä opinnäytetyössä tarkasteltiin sitä, miten turvallisemman tilan periaatteet ovat vaikuttaneet asiakkaiden keikkakokemuksiin. Työn yhtenä tavoitteena oli kartoittaa turvallisemman tilan periaatteiden käsitteen tunnettuutta sekä niihin suhtautumista. Toisena tavoitteena oli selvittää, miten turvallisemman tilan periaatteiden laiminlyömiseen keikkapaikoilla on asiakkaiden kokemuksen mukaan suhtauduttu. Teoriaosuudessa käsitellään turvallisemman tilan periaatteisiin liittyviä alakäsitteitä kuten yhdenvertaisuutta sekä häirintää ja syrjintää. Lisäksi teoriaosuudessa perehdytään turvallisemman tilan periaatteisiin keikkapaikoilla.

Empiirinen tutkimus toteutettiin kvantitatiivisella menetelmällä, ja aineisto kerättiin Webropolilla luodun verkkokyselyn avulla. Kyselyyn saatiin 185 vastausta. Kyselylomake kartoitti vastaajien taustoja, käsityksiä turvallisemman tilan periaatteista sekä mahdollisia kokemuksia epäasiallisesta käytöksestä keikkapaikoilla. Lisäksi vastaajilta kysyttiin, kuinka heille voitaisiin luoda turvallisempi olo keikkapaikoilla.

Kyselytutkimuksen tulokset osoittavat, että suurimmalle osalle vastaajista turvallisemman tilan periaatteet ovat tuttu käsite, mutta moni kuuli periaatteista ensimmäistä kertaa. Suurin osa vastaajista piti periaatteita tärkeinä, ja he kokivat niiden aidosti luovan turvallisemmalta tuntuvan tilan. Suhtautuminen niihin oli osin myös negatiivista ja niiden koettiin rajoittavan esimerkiksi yksilön sananvapautta. Lisäksi henkilökunnan suhtautuminen periaatteiden laiminlyömiseen oli asiakkaiden kokemusten mukaan vaihtelevaa. Osa vastaajista ei ollut uskaltanut kertoa kohtaamastaan epäasiallisesta käytöksestä eteenpäin, sillä he pelkäsivät, ettei heitä oteta tosissaan.

Tulosten perusteella voidaan todeta, että turvallisemman tilan periaatteiden toteutusta keikkapaikoilla on tarpeellista kehittää. Kerätyn aineiston perusteella voitiin koota keskeisiä haasteita ja kehityskohtia, joihin useilla keikkapaikoilla tulisi kiinnittää parempaa huomiota. Kehityskohtia ovat muun muassa tarpeeksi selkeiden yleisölle suunnattujen toimintaohjeiden puuttuminen sekä se, ettei häirintätilanteisiin puututa riittävästi.

¹ Asiasanat: turvallisemman tilan periaatteet, turvallisempi tila, asiakaskokemus, keikkapaikka

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Degree programme: Bachelor of Culture and Arts, Cultural Management

Author: Enni Hakala

Title of thesis: The impact of principles for a safer space on customers' gig experiences

Supervisor: Satu Lautamäki

Year: 2025

Number of pages: 52

This thesis explores how the principles for a safer space have impacted on customers' gig experiences. The first aim of this thesis was to survey customers' knowledge and attitude towards the principles. The second aim was to examine how venues have responded to violations of the principles for a safer space according to the customers. The theory section deals with hyponyms related to principles for a safer space such as equality, harassment, and discrimination. In addition, the theory section deals with safer spaces at music venues.

The empirical study was conducted using a qualitative method with data collected through a Webropol survey that received 185 responses. It surveyed respondents' backgrounds, perceptions of the principles for a safer space, and possible experiences of inappropriate behavior at gig venues. In addition, respondents were asked how they could feel safer at concert venues.

The results show that the majority of respondents are familiar with the principles of a safer space, but many were hearing about them for the first time. The majority of respondents considered the principles important, and they felt that they genuinely created a safer environment, but the attitude towards them was also partly negative and they were felt to limit, for example, an individual's freedom of speech. In addition, according to the respondents, the attitude of staff towards violations of the principles varied. Some respondents had not dared to report inappropriate behavior they had encountered, because they were afraid that they would not be taken seriously.

The findings revealed that it is necessary to develop the execution of the principles for a safer space at gig venues. According to the data collected, it was possible to compile key challenges and areas for development that should receive better attention at several concert venues. Areas for improvement include the lack of sufficiently clear guidelines for the public and the fact that harassment situations are not adequately addressed.

¹ Keywords: principles for a safer space, safer space, customer experience, venue

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä	1
Thesis abstract	2
SISÄLTÖ	3
Kuvioluettelo	5
1 JOHDANTO	6
2 TURVALLISEMMAN TILAN PERIAATTEET	8
2.1 Turvallisempi tila.....	8
2.1.1 Turvallisuuden tunne.....	9
2.1.2 Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.....	10
2.1.3 Häirintä ja syrjintä	12
2.2 Turvallisempi tila keikkapaikoilla.....	14
3 EMPIIRISEN TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	17
3.1 Tutkimuskohde	17
3.2 Kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä	18
3.3 Kyselyn rakenne.....	19
4 TULOKSIEN ANALYSOINTI	23
4.1 Vastaajaryhmän kuvaus	23
4.1.1 Vastaajien taustatiedot.....	23
4.1.2 Vastaajien keikkatottumukset.....	26
4.2 Turvallisemman tilan periaatteiden käsitteen tunnettuus	28
4.2.1 Vastaajien näkemykset turvallisemman tilan periaatteista	28
4.2.2 Keikkapaikan viestintä turvallisemman tilan periaatteista	32
4.3 Vastaajien kokemukset turvallisuudesta.....	33
4.3.1 Vastaajien kokemukset epäasiallisesta käytöksestä.....	33
4.3.2 Vastaajien kehitysehdotuksia turvallisemman tilan edistämiseksi.....	37
4.4 Yhteenveto ja keskeisiä havaintoja	38
5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA KEHITYSEHDOTUKSET	41
5.1 Turvallisemman tilan periaatteet ja asiakkaiden keikkakokemus.....	41

5.2 Keikkapaikkojen suhtautuminen turvallisemman tilan periaatteisiin	42
6 POHDINTA.....	44
6.1 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus	44
6.2 Reflektointi	45
LÄHTEET	48

Kuvioluettelo

Kuvio 1. Vastaajien ikä.....	23
Kuvio 2. Vastaajien sukupuoli.....	24
Kuvio 3. Vastaajien elämäntilanne.....	25
Kuvio 4. Vastaajien asuinpaikka.....	25
Kuvio 5. Kuinka usein käyt keikoilla?.....	26
Kuvio 6. Millaisilla keikkapaikoilla käyt?.....	27
Kuvio 7. Minkä musiikkilajin keikoilla käyt?.....	28
Kuvio 8. Mitä kautta käymilläsi keikkapaikoilla on tiedotettu turvallisemman tilan periaatteista?.....	33
Kuvio 9. Oletko kokenut keikkapaikoilla häirintää, syrjintää tai ahdistelua viimeisen viiden vuoden aikana?.....	34
Kuvio 10. Millaista kokemasi häirintä on ollut?.....	35
Kuvio 11. Oletko ilmoittanut kokemastasi häirinnästä eteenpäin esimerkiksi järjestyksenvalvojalle, häirintäyhdyshenkilölle tai muulle työntekijälle?.....	35
Kuvio 12. Miten sinulla olisi turvallisempi olo keikkapaikoilla?.....	37

1 JOHDANTO

Keikat ja konsertit ovat monelle tärkeitä kokemuksia. Ne tarjoavat paikan, jossa voi uppoutua livemusiikkiin ja kokea yhteisöllisyyden tunteen (Ritala, 2020). Keikkapaikat voivat parhaimmillaan olla tiloja, joissa ihmiset tuntevat olonsa vapaaksi, hyväksytyksi ja turvallisiksi. Kaikille tämä ei kuitenkaan ole itsestäänselvyys ja pyrkimys turvallisuuteen sekä yhdenvertaisuuteen tuo mukanaan haasteita. Etenkin vähemmistöryhmiin kuuluvat voivat kohdata keikoilla esimerkiksi häirintää tai syrjintää, mikä voi vaikuttaa heidän kokemuksiinsa tapahtumasta.

Viime vuosina turvallisemman tilan periaatteista on alettu puhua yhä enemmän osana tapahtumatuotantoa. Ne ovat käytäntöjä, joiden tarkoituksena on luoda kunnioittava ilmapiiri, jossa jokainen voi olla ilman pelkoa syrjinnästä tai häirinnästä (Monikulttuurinen, i.a.). Periaatteet voivat sisältää ohjeita esimerkiksi asialliseen käyttäytymiseen, häirintään puuttumiseen ja saavutettavuuden parantamiseen. Vaikka monet keikkapaikat ovat ottaneet turvallisemman tilan periaatteet käyttöön, niiden käytännön toteutus ja onnistuminen asiakkaiden keikkakokemusten kannalta tuntuvat vaihtelevan.

Käyn itse paljon livemusiikkitapahtumissa kuten konserteissa ja festareilla. Olen kokenut, että turvallisemman tilan periaatteet eivät aina ole toteutuneet käytännössä tai niistä ei ole viestitty tarpeeksi selkeästi. Tämä voi johtaa tilanteisiin, joissa kaikki kävijät eivät tiedä, mitä turvallisemman tilan periaatteilla tarkoitetaan ja miten niitä noudatetaan. Kulttuurituotannon opinnot aloitettuani aloin kiinnittämään tähän entistä tarkemmin huomiota ja sen seurauksena mielenkiintoni heräsi lähteä tarkemmin syventymään aiheeseen.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää tämänhetkistä tilannetta tarkastelemalla sitä, miten turvallisemman tilan periaatteet on otettu käyttöön keikkapaikoilla ja mikä on niiden vaikutus asiakkaiden keikkakokemuksiin. Opinnäytetyössä tarkastellaan myös sitä, kuinka periaatteiden toteutumista voidaan parantaa ja mitä keinoja niiden tehokkaampaan viestintään voisi olla.

Opinnäytetyön ensimmäisessä luvussa esitellään johdanto, jossa käydään läpi opinnäytetyön tarkoitusta ja tavoitteita. Sen jälkeen jatketaan teoriaosuudella, jossa tarkastellaan turvallisemman tilan periaatteiden käsitettä ja siihen liittyviä alakäsitteitä kuten

yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Lisäksi teoriaosuudessa käydään läpi turvallisemman tilan periaatteita juuri keikkapaikoilla ja pohditaan asiakaskokemuksen merkitystä. Teoriaosuuden jälkeen esitellään tutkimuskysymykset ja käydään läpi tutkimusmenetelmä sekä kyselyn rakenne. Sen jälkeen tarkastellaan ja analysoidaan kyselyn tuloksia. Lopuksi opinnäytetyössä käydään läpi johtopäätöksiä, joita kyselyn tulosten analyysissä syntyi. Opinnäytetyö päättyy pohdintaosuuteen työstä sekä sen etenemisestä.

Opinnäytetyö toimii selvityksenä sille, miten turvallisemman tilan periaatteet tällä hetkellä toteutuvat keikkapaikoilla – ovatko ne onnistuneet vai onko syytä tehdä jotain enemmän? Tavoitteena on myös tuottaa hyödyllistä tietoa tapahtumajärjestäjille ja keikkapaikoille, jotta he voisivat kehittää toimintaansa entistä turvallisempaan ja inklusiivisempaan suuntaan. Toivon, että tämä opinnäytetyö voi osaltaan edistää yhdenvertaisempaa ja viihtyisämpää tapahtumakulttuuria, jossa jokainen kävijä tuntisi olonsa turvallisiksi ja tervetulleeksi.

2 TURVALLISEMMAN TILAN PERIAATTEET

Jotta pystyttäisiin luomaan turvallisempi tila, täytyy tuntea turvallisemman tilan periaatteiden merkitys sekä niiden historiaa. Tässä luvussa avataan turvallisemman tilan periaatteita käsitteenä sekä siihen liittyviä alakäsitteitä kuten yhdenvertaisuus, häirintä ja syrjintä. Lisäksi luvussa käsitellään sitä, mitä turvallisemman tilan periaatteet tarkoittavat, miksi ne ovat olemassa ja miten ne voivat vaikuttaa asiakaskokemukseen.

2.1 Turvallisempi tila

Turvallisempi tila tarkoittaa ympäristöä, jossa kaikki voivat tuntea olonsa arvostetuksi ja kunnioitetuksi (Skilla, 2023). Kaikkien tulee olla vapaita vähättelystä, syrjinnästä tai häirinnästä riippumatta esimerkiksi omasta etnisyydestä, uskonnosta, terveydentilasta, sukupuolesta tai seksuaalisesta suuntautumisesta. Näistä asioista ei myöskään tule tehdä oletuksia toisista ihmisistä. ”Jokaisella on myös oikeus tuntea olonsa turvallisesti tapahtumissa ilman pelkoa minkäänlaisesta syrjinnästä, häirinnästä, seksuaalisesta, fyysisestä tai verbaalisesta ahdistelusta” (YK-liitto, i.a.). Turvallisemman tilan periaatteet eivät ole pelkästään yksittäisiä sääntöjä, vaan ne ohjaavat ennakoimaan oman käyttäytymisen seurauksia ja ottamaan vastuuta yhteisestä tilasta. Ne edistävät osallisuuden kokemusta ja auttavat rakentamaan yhteisöjä, joissa jokainen voi tuntea olonsa turvallisiksi ja kuulluksi.

Utopia Helsingin (2013) blogissa korostetaan, että periaatteiden tavoitteena on herättää ihmiset pohtimaan omaa toimintaansa ja luomaan ilmapiiri, jossa vastuu sosiaalisten tilojen turvallisuudesta on jaettu kaikille osallistujille. Vaikka kyseinen blogikirjoitus on julkaistu yli kymmenen vuotta sitten, sen sisältö on yhä ajankohtainen. Turvallisemman tilan periaatteet puhututtavat tapahtumatuottajia yhä enemmän ja ne ovat jatkuvasti tärkeänä osana tapahtumien ja yhteisöjen kehittämistä. Yhteiskunnallinen keskustelu yhdenvertaisuudesta kehittyy jatkuvasti, ja periaatteet pysyvät merkityksellisinä niin nyt kuin tulevaisuudessakin.

Turvallisemman tilan käsite juontaa juurensa 1970-luvulle feministiseen liikkeeseen, ”jossa pyrittiin tunnistamaan syrjivää vallankäyttöä ja tapoja vastustaa sitä” (Ruuska & Kuivanen,

2023). Tavoitteena oli luoda ympäristöjä, jossa jokainen voisi ilmaista itseään ilman pelkoa häirinnästä, syrjinnästä tai väheksynnästä. Tämä ajatus levisi myöhemmin muihinkin yhteisöihin, kuten LGBTQ+-liikkeeseen, kun pyrittiin luomaan tiloja, joissa vähemmistöt voisivat ilmaista itseään vapaammin. Sanavalinnalla ”turvallisempi” tila tarkoitetaan sitä, että jokaiselle täydellisen turvallista tilaa ei voida varmuudella luvata (Vantaa, i.a.). Turvallisemman tilan luominen ei ole vain tapahtuman järjestäjän tai valvovan tahon tehtävä, vaan se on kaikkien tilassa olevien yhteinen vastuu. Jokainen voi omalla käytöksellään vaikuttaa esimerkiksi siihen, että tila pysyy avoimena, kunnioittavana ja syrjinnästä vapaana. Tähän sisältyy esimerkiksi toisten rajojen ja tunteiden kunnioittaminen, syrjivään ja häiritsevään toimintaan puuttuminen sekä valmius kuunnella ja oppia muiden kokemuksista.

Vaikka turvallinen tila on käytäntönä melko vanha, on sitä vasta 2010-luvun puolella tuotu aktiivisesti mukaan julkiseen keskusteluun (Amzil, 2017). Tämä kertoo siitä, että ihmiset ymmärtävät epätasa-arvon, syrjinnän ja häirinnän vaikutuksia ja että turvallisempien tilojen tarve tunnistetaan laajemmin. Lisäksi informaation levittäminen on auttanut siinä, että nykyään ymmärretään, millaiset tekijät tekevät tilasta sellaisen, että kaikkien on helppo tulla siihen mukaan (Ruuska & Kuivanen, 2023). Vielä tänä päivänäkin turvallisen tilan toteuttaminen ei kuitenkaan aina ole ongelmattomaa eikä käsite ole kaikille tuttu. Turvallisemmassa tilassa tulisi kunnioittaa muita ja noudattaa yhteisiä pelisääntöjä, mutta pelko siitä, ettei niin tapahdu voi estää osallistumasta yleisötilaisuuksiin. Tämä kertoo siitä, että pelkkä turvallisemman tilan periaatteiden asettaminen ei riitä – tarvitaan myös konkreettisia tekoja ja jatkuvaa kehittämistyötä niiden toteuttamiseksi.

2.1.1 Turvallisuuden tunne

Livingstone ja Nagle (2025) kuvailevat turvallisuuden tunteen olevan inhimillinen tarve, joka on keskeistä sekä mielen että kehon hyvinvoinnin kannalta. Kun ihminen kokee olonsa turvallisiksi, hän tuntee olonsa suojatuksi ja vapautuu pelosta sekä ahdistuksesta. Tämä luo edellytykset hyvinvoinnille ja normaalille toimintakyvylle. Turvallisuuden kokemus vaikuttaa siihen, miten elämme elämäämme, rakennamme ihmissuhteita ja tavoittelemme unelmiamme. Livingstonen ja Naglen mukaan turvallisuuden tunteen merkitystä ei voi liikaa korostaa, sillä se liittyy suoraan stressireaktioihimme, joilla on laaja vaikutus

terveyteen, onnellisuuteen ja yleiseen viihtyvyyteen. He muistuttavat myös, että turvallisuuden kokemus ei ole vain ihmisen perustarve vaan jokaisen oikeus.

Turvallisuuden kokemus ei kuitenkaan ole itsestäänselvyys, ja se rakentuu henkilökohtaisista kokemuksista. Kun ihminen kohtaa tilanteen, jossa hänen turvallisuuden tunteensa järkkyy, keho ja mieli voivat reagoida voimakkaasti, vaikka ulkopuoliselle tilanne näyttäisi merkityksettömältä. Näiden reaktioiden ymmärtäminen edellyttää perehtymistä siihen, miten ihmiskeho toimii vaara- tai uhkatilanteissa (Coronaria, 2020). Tällaisissa tilanteissa keho reagoi automaattisesti taistelemalla, pakenemalla tai jähmettymällä. Tämä ei ole tietoinen valinta, vaan osa autonomisen hermoston toimintaa. Jo yksittäiset pelottavat tai turvattomat kokemukset voivat horjuttaa ihmisen perusturvallisuuden tunnetta ja käynnistää voimakkaita fyysisiä ja psyykkisiä reaktioita.

Poutanen (2021) huomauttaa, että ihmisen aivot reagoivat sosiaalisiin tilanteisiin yhtä voimakkaasti kuin fyysisiin ärsykkeisiin, ja siksi vuorovaikutuksen laatu vaikuttaa suoraan hyvinvointiimme ja toimintakykyymme. Hänen mukaansa David Rockin SCARF-malli tuo tähän ilmiöön selkeyttä jäsentämällä viisi sosiaalista tarvetta, jotka ohjaavat aivojemme reaktioita: status, ennustettavuus, autonomia, yhteenkuuluvuus ja oikeudenmukaisuus. Kun nämä osa-alueet täyttyvät, tunnemme olomme turvalliseksi, kykymme ajatella selkeästi paranee ja yhteistyö sujuu paremmin. Näiden tarpeiden laiminlyönti tai rikkominen voi puolestaan laukaista voimakkaan uhan kokemuksen, joka vaikeuttaa päätöksentekokykyä ja yhdessä toimimista. SCARF-malli tarjoaa hyödyllisen välineen myös yhteisöjen ja työyhteisöjen kehittämiseen: se muistuttaa siitä, kuinka tärkeää on huomioida toisten kokemukset ja rakentaa arkea, jossa psykologinen turvallisuus voi vahvistua.

2.1.2 Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan tilaa, jossa kaikilla ihmisillä on samat oikeudet, mahdollisuudet ja kohtelu riippumatta heidän taustoistaan (THL, 2023). Suomen perustuslain (731/1999) mukaan yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että ketään ei saa asettaa eri asemaan henkilöön liittyvän syyn, kuten sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vammaisuuden, mielipiteen, terveydentilan tai vammaisuuden perusteella ilman mitään hyväksyttävää syytä (Leppänen, 2015, s. 23). Perustuslain lisäksi yhdenvertaisuutta säädetään

erityislainsäädännössä kuten yhdenvertaisuuslaissa (1325/2014), jonka tavoitteena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa (THL, 2023).

Tasa-arvolla puolestaan tarkoitetaan kaikille yhtäläisten mahdollisuuksien tarjoamista ja ihmisten yhtäläistä arvoa yksilönä (University of Sunderland, i.a.). Tasa-arvoon liittyy vahvasti oikeudenmukaisuus sekä se, että jokaisella tulisi olla parhaat mahdolliset edellytykset menestyä ja kehittyä taustastaan tai identiteetistään riippumatta. Tasavertaisten lopputulosten saavuttaminen voi edellyttää erilaisten keinojen käyttöä eri ryhmille, jotta kaikilla on samat mahdollisuudet. Tällaisia keinoja voivat olla esimerkiksi positiivinen erityiskohtelu ja toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnittelu (THL, 2023). Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon liitetään usein myös inklusiivisuus, jolla tarkoitetaan sitä, kuinka arvostetuksi ja osalliseksi yksilö kokee itsensä yhteisöissä ja yhteiskunnassa.

Vaikka yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat pohjoismaisten yhteiskuntien keskeisiä arvoja, kansalaisykselyt osoittavat, että eriarvoisuus koetaan edelleen merkittäväksi ongelmaksi (Kangaspunta, 2024, s. 207). Yhdenvertaisuutta voitaisiin kuitenkin edistää esimerkiksi lisäämällä tietoisuutta syrjinnän vaikutuksista yksilöihin ja yhteiskuntaan. Lisäksi monimuotoisuuden ja inklusiivisuuden huomioiminen jo työelämässä ja jo opinnoissa on tärkeää, sillä aidosti yhdenvertainen yhteiskunta ei pelkästään tarjoa samoja mahdollisuuksia kaikille, vaan myös ottaa huomioon haasteita, jotka voivat rajoittaa erilaisten ihmisten mahdollisuuksia menestyä.

Turvallisen tilan periaatteiden asettaminen edistää yhdenvertaisuutta. Niiden avulla pyritään varmistamaan, että yhdenvertaisuus toteutuu käytännössä. Niillä pyritään myös muihin verrattuna heikommassa asemassa olevien aseman parantamiseen (Leppänen, 2015, s. 8). Lisäksi turvallisemman tilan periaatteiden asettaminen korostaa sitä, että yhdenvertaisuuden toteutuminen on niin yksilöiden, päättäjien kuin kokonaisten yhteisöidenkin vastuulla. Kaikilla on tässä tapauksessa tärkeä rooli tasa-arvon ja oikeudenmukaisuuden edistämässä.

2.1.3 Häirintä ja syrjintä

Häirintä ja syrjintä ovat toimintaa, jota yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi yritetään estää eli esimerkiksi yksilöön tai ihmisryhmään kohdistuvaa epäasiallista käytöstä kielletyn syrjintäperusteen vuoksi (Yhdenvertaisuusvaltuutettu, i.a.). Häirinnän muotoja ovat muun muassa verbaalinen, fyysinen tai seksuaalinen epäasiallinen kohtelu kuten uhkailu, väheksyvät tai pilkkaavat puheet tai kosketus ilman lupaa (Työsuojelu, i.a.). Yhdenvertaisuuslain mukaan organisaatioilla on velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta, mikä tarkoittaa myös sitä, että niiden on puututtava kaikenlaiseen häirintään heti, kun sitä huomataan tai siitä ilmoitetaan (Yhdenvertaisuusvaltuutettu, i.a.). Tämä koskee sekä julkisia että yksityisiä toimijoita. Häirintään puuttuminen ei ole pelkästään suositeltavaa, vaan se on lain edellyttämä velvollisuus, jolla pyritään turvaamaan jokaisen oikeus turvalliseen ja kunnioittavaan ympäristöön.

Taustoihin tai identiteettiin perustuvan syyn vuoksi henkilön asettamista perusteettomasti muista erilaiseen asemaan kutsutaan puolestaan syrjinnäksi (Minilex, i.a.). Tämä on suoraa syrjintää, mutta syrjintä voi olla myös välillistä eli näennäisesti samanlaista kohtelua, mutta tosiasiallisesti tietyt ihmiset eri asemaan asettavaa. Syrjinnän tavallisin muoto onkin muiden kanssa samassa tilanteessa olevan tietyn yksilön heikompi kohtelu henkilökohtaisen ominaisuuden kuten etnisyyden takia (Työsuojelu, i.a.). Syrjintä on kielletty, vaikka se perustuisi henkilöä tai jotakuta toista koskevaan oletukseen. Syrjinnästä voi siis olla kyse myös silloin, kun tekijä erehtyy esimerkiksi henkilön alkuperästä, iästä tai seksuaalisesta suuntautumisesta (Leppänen, 2015, s. 45). Syrjintä voi näin perustua ennakkoluuloihin, jotka voivat olla vahingollisia riippumatta siitä pitävätkö ne paikkansa. Tämä kertoo siitä kuinka syvälle juurtuneita sekä tiedostamattomia ennakkoluuloja ja oletuksia voivat olla ja kuinka tärkeää on suhtautua omiin ajatustapoihin silloin tällöin kriittisesti ja muihin ihmisiin avoimesti.

Vihapuhe tarkoittaa ilmaisua, joka levittää vihaa esimerkiksi etnisen taustan, sukupuolen, uskonnon tai muun henkilökohtaisen taustan tai henkilön identiteetin perusteella (Nuorisola, i.a.). Se on ennakkoluuloa ja vihamielisyyttä henkilön edustamaa kansanryhmää kohtaan (Poliisi, i.a.). Lisäksi se loukkaa yksilöiden ja ihmisryhmien oikeuksia sekä vahvistaa eriarvoisuutta. Vihapuhe ei ole pelkästään vihaista puhetta vaan se voi olla myös

asialliseen sävyyn esitettyjä, mutta syrjiviä väitteitä. Vakavimmillaan se voi täyttää rikoksen tunnusmerkit, mutta myös lain rajat alittava vihapuhe on haitallista ja siihen tulee puuttua.

On kuitenkin tärkeää erottaa vihapuhe ja muu epäasiallinen kohtelu muista ilmaisumuodoista. Esimerkiksi Työturvallisuuskeskuksen (i.a.) mukaan työelämässä kriittinen palaute, työhön liittyvät näkemuserot ja erimielisyydet sekä kurinpidolliset toimenpiteet asiallisin perustein eivät ole epäasiallista kohtelua. Tätä voidaan soveltaa myös muihin elämän osa-alueisiin kuten erimielisyyksiin ihmissuhteissa tai haasteellisiin ryhmädynamiikkoihin opinnoissa. Puolimatkan (2020, s. 13) mukaan vihapuheen käsitettä ei ole myöskään onnistuttu määrittelemään niin, että sen soveltaminen olisi täysin objektiivista ja johdonmukaista. Ihmiset kokevat asioita eri tavoin, koska erilaiset kokemukset, taustat ja arvomaailmat vaikuttavat siihen, miten he tulkitsevat muiden puhetta. Se, mikä yhdelle on harmittonta voi jostakin toisesta tuntua loukkaavalta. Tämä tekee vihapuheen määrittelystä haastavaa. Esimerkiksi huumoriksi tarkoitettu kommentti voi keskustelun toisesta osapuolesta tuntua ikävältä, vaikka se ei olisi ollut kommentoijan tarkoitus.

Turvallisemman tilan periaatteet pohjautuvatkin ajatukseen siitä, että koska ihmisten kokemukset eroavat, on tärkeää pyrkiä luomaan ympäristö, jossa mahdollisimman moni voi tuntea olonsa hyväksytyksi ja turvalliseksi. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että kaikki erimielisyydet tai kritiikki olisivat kiellettyjä vaan että keskustelut käydään toista kunnioittaen ja kaikkien tunteet huomioon ottaen. Turvallisemman tilan periaatteet eivät ole olemassa ihmisten sananvapauden rajoittamiseksi vaan sellaisen ympäristön luomiseksi, jossa keskusteluun voi osallistua ilman pelkoa syrjinnästä tai häirinnästä.

Erimielisyyksiäkin herättävää keskustelua on mahdollista käydä avoimesti ja kunnioittavasti loukkaamatta toista. Omat oletukset on tärkeä tiedostaa ja on hyvä muistaa puhua omasta kokemuksestaan sen sijaan, että puhuisi muiden puolesta (Kulttuurikaikille, 2025). Muiden omiin kokemuksiin ja tunteisiin tulee suhtautua kunnioittavasti. Jos tapahtumassa syntyy tilanne, jossa henkilöt kokevat saman tilanteen eri tavoin, on hyvä pyrkiä rakentamaan keskusteluun sekä tarvittaessa hakea henkilökunnalta ulkopuolisen mielipidettä.

2.2 Turvallisempi tila keikkapaikoilla

Keikkapaikoilla, kuten stadioneilla, areenoilla tai klubeilla, turvallisuudella on erityinen merkitys, sillä tapahtumat kokoavat yhteen suuria ja monimuotoisia yleisöjä. Väenpaljous voi aiheuttaa tungosta, yleisö voi olla päihtynyttä ja saattaa aiheutua konflikteja, minkä vuoksi ennaltaehkäisy ja riskienhallinta on ehdottoman tärkeää. Turvattomuuden tunne vaikuttaa siihen, miten venue koetaan ja millaisia asiakaskokemuksia siellä syntyy. OTW Safety (i.a.) muistuttaa, että yleisön turvallisuus ja viihtyvyys ovat kaiken keskiössä, sillä ilman yleisöä keikkoja ei voitaisi pitää ja ala ei olisi enää kannattava. Yleisön lisäksi turvallisemman tilan periaatteet hyödyttävät myös henkilökuntaa. Periaatteet eivät ole olemassa vain esimerkiksi vähemmistöryhmiä varten vaan kaikkien kokemusten parantamiseksi osana hyvän yleisötilaisuuden käytäntöä.

Elävän musiikin järjestö LiveFIN on suorittanut festivaalien ja tapahtumapaikkojen yleisötutkimukset, joissa on otettu huomioon myös epäasiallinen käytös ja häirintä elävän musiikin tapahtumissa (MARS, i.a.). LiveFIN suorittaa kyseiset yleisötutkimukset eli barometrit vuosittain ja vuosien välisiä muutoksia tarkkailemalla voidaan saada selville ovatko musiikitapahtumien järjestäjien häirintää ehkäisevät toimenpiteet onnistuneet. Uusimman barometrin tulokset otettiin esille MARS-festivaalissa helmikuussa 2025. Barometrissä pureuduttiin tarkasti esimerkiksi siihen, että aliedustettuihin ryhmiin kuten sukupuoli- tai seksuaalivähemmistöihin kuuluvat joutuvat todennäköisimmin häirinnän kohteeksi (Honkanen, 2025). Barometrin mukaan tällaiset ryhmät myös kokevat turvallisemman tilan periaatteet muita tärkeämmäksi. Tällaisen barometrin tekeminen on tärkeää, koska se tuo näkyväksi keskeisiä haasteita ja epäkohtia festivaaleilla ja keikkapaikoilla liittyen turvallisuuteen. Esimerkiksi tieto siitä, että sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluvat joutuvat todennäköisemmin häirinnän kohteeksi, auttaa tapahtumajärjestäjiä tekemään tarvittavia toimenpiteitä häirinnän estämiseksi. Se, että nämä ryhmät pitävät turvallisemman tilan periaatteita erityisen tärkeinä, korostaa inklusiivisten käytäntöjen kuten turvallisemman tilan periaatteiden merkitystä. Tutkimus ei ainoastaan tuo esiin epäkohtia, vaan myös tarjoaa konkreettista tietoa siitä, millaisia keinoja yleisö itse pitää tehokkaina, mikä tekee siitä arvokkaan työkalun tapahtuma-alan kehittämiseksi.

Turvallisemman tilan käytännöistä tiedottavien julisteiden käyttäminen on yksi yleisimpiä tapoja muistuttaa asiakkaille periaatteiden noudattamisesta. Niitä voidaan lisätä

tapahtumapaikan seinälle esimerkiksi sisäänkäynnille, WC-tilojen luo ja baaritiskille sekä muihin paikkoihin, joihin ihmiset todennäköisimmin pysähtyisivät niitä lukemaan. Julisteisiin tärkein huomioitava asia on tieto siitä, miten yleisön odotetaan käyttäytyvän sekä mistä ja keneltä saa apua hankalissa tilanteissa (Liveurope, 2023). Kaikki eivät kuitenkaan välttämättä pysähdy lukemaan turvallisemman tilan periaatteista kertovia julisteita, vaikka niitä olisi levitetty joka puolelle venueuta. Julisteen selkeys ja saavutettavuus sekä lyhyt, ytimessä viestintä voivat auttaa herättämään huomion.

Pelkät julisteet eivät kuitenkaan riitä, sillä viestinnän tulisi olla monikanavaista. Esimerkiksi tapahtuman juontaja, henkilökunta tai artisti voi kuulutusten avulla muistuttaa turvallisemman tilan periaatteista. Lisäksi periaatteet on hyvä nostaa esiin myös lipunmyynnissä, tapahtuman nettisivuilla ja sosiaalisen median julkaisuissa. Näin viestistä tulee saavutettavampi eikä turvallisemman tilan periaatteita nähdä vain passiivisina ohjeina seinällä.

On myös tärkeää viestiä selkeästi, että apua on saatavilla ja keikkapaikan henkilökunta on valmiina tukemaan asiakkaita tarpeen vaatiessa. Asiakkaiden tulee tietää, kehen voi ottaa yhteyttä ja millä tavoin apua voi pyytää. Heidän tulee myös voida luottaa siihen, että heidän huolensa otetaan vakavasti. Venueen henkilökunnan tulee olla luottamuksen arvoisia.

Suora avun pyytäminen saattaa kuitenkin olla jollekin haasteellista esimerkiksi häpeän tai turvattomalta tuntuvan tilanteen vuoksi, jolloin apua ei uskalleta hakea. Tällaisia tilanteita varten Iso-Britanniassa alettiin vuonna 2016 kehittämään Asking for Angela -kampanjaa (Liquor and Gaming NSW, 2018). Sen tarkoituksena on tarjota ihmisille keino pyytää apua, mikäli he tuntevat olonsa uhatuksi. Esimerkiksi baaritiskiltä tai muulta henkilökunnalta voi kysyä, onko Angela paikalla, ja tämä toimii koodisanana, jonka henkilökunta tunnistaa merkiksi saattaa asiakas turvallisesti pois paikalta sekä tarvittaessa kutsua paikalle poliisit tai järjestyksenvalvojan. Tällainen kampanja tarjoaa matalan kynnyksen avun häirintää kokeville sekä voi ennaltaehkäistä väkivaltaa ja vaaratilanteita. Baarimikolta avun pyytäminen voi olla helpompaa kuin järjestyksenvalvojaa lähestyminen, sillä se on vähemmän huomiota herättävää. Samantyyllisiä kampanjoita voitaisiin soveltaa venueilla turvallisemman tilan periaatteiden käytäntöihin. Esimerkiksi häirintää tai syrjintää kohdanneelle asiakkaalle tämä olisi helppo ja huomaamaton tapa pyytää apua matalalla kynnyksellä.

Australialaisella nettisivustolla Live Toolkit (i.a.-a) esitetään myös muita ehdotuksia turvallisemman tilan takaamiseksi venueilla. Sivustolla esimerkiksi muistutetaan ohjeistamaan järjestyksenvalvoja ja muuta henkilökuntaa tunnistamaan häirintätilanteita ulkopuolisen silmin sekä toimimaan oikein näissä tilanteissa. Lisäksi on tärkeää, että myös esiintyjät ja artistit jakavat tapahtumapaikan keskeiset arvot. Tämä tarkoittaa sitä, että esiintyjä, jotka on tuomittu esimerkiksi syrjinnästä tai seksuaalisesta häirinnästä, ei tulisi kutsua esiintymään. Turvallisemman tilan periaatteita voidaan edistää konkreettisesti esimerkiksi osoittamalla tilasta erillinen alue niin kutsutuksi "safe spaceksi", johon voi vetäytyä tarpeen tullen. Myös OWT Safety korostaa safe spacen merkitystä. Henkilökunnan monimuotoisuus on tärkeä osa tapahtumapaikan inklusiivisuutta: kun työyhteisössä on eri taustoista tulevia työntekijöitä, asiakkaiden on helpompi löytää samaistumispintaa ja kokea tilanne turvallisemmaksi (Live Toolkit, i.a.-b). Lisäksi sukupuolineutraalien WC-tilojen tarjoaminen on selkeä ja konkreettinen tapa huomioida sukupuolen moninaisuus ja parantaa kaikkien asiakkaiden yhdenvertaista kohtelua (Live Toolkit, i.a.-c).

Jos joku ei noudata venueilla ohjeistettuja turvallisemman tilan periaatteita, tulee henkilö poistaa tilasta muiden turvallisuuden varmistamiseksi. Tällaisissa tilanteissa voidaan kääntyä järjestyksenvalvojan tai muun henkilökunnan puoleen, mutta useimmilla tapahtumapaikoilla on käytössä myös häirintäyhdyshenkilö. Salovaara ja Sarajärvi (2023) kuvailevat häirintäyhdyshenkilön tarkoittavan luottamuksellista tukihenkilöä, jonka puoleen voi kääntyä, mikäli kokee joutuneensa epäasiallisen kohtelun, kuten häirinnän, ahdistelun, kiusaamisen tai syrjinnän, kohteeksi. Häirintäyhdyshenkilöt ovat useimmiten tavoitettavissa myös tapahtuman jälkeen.

3 EMPIIRISEN TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, miten asiakkaat ovat kokeneet konserttikäynnin sellaisella tapahtumapaikalla, jossa noudatetaan turvallisemman tilan periaatteita. Tässä luvussa asetetaan tutkimuskysymyksiä, tarkastellaan verkkokyselyä tutkimusmenetelmänä sekä käydään läpi kyselylomakkeen rakenne.

3.1 Tutkimuskohde

Vesterinen (i.a.) toteaa, että tutkimuksen kohteena voi olla esimerkiksi jokin havainto tai pinnalla oleva ilmiö. Tässä opinnäytetyössä tutkimuskohteena toimivat turvallisemman tilan periaatteet, joita on otettu viime vuosien aikana käyttöön enenevässä määrin. Koin, että tässä vaiheessa on tarpeellista ottaa selvää siitä, onko periaatteiden käyttöön ottamisesta ollut aidosti hyötyä vai tulisiko menetelmiä vielä kehittää. Tutkimuskohteen määrittelyn jälkeen on aika rajata aihe, joka on Vesterisen mukaan yksi tutkielman tekemisen haastavimmista osuuksista, koska kaikkeen kiinnostavaan ei ole mahdollista syventyä rajallisten resurssien vuoksi. Tutkimuskysymysten laatiminen on kuitenkin hyvä tapa rajata aihe, sillä ne auttavat keskittymään olennaiseen ja ohjaavat tutkielman tekijää pysymään aiheessa. Tutkimuskysymysten muotoilun haaste on kuitenkin se, että tutkimuksen edetessä löytyy mitä todennäköisimmin uusia tutkimuskohteita, näkökulmia sekä tutkimuskysymyksiä. Turvallisemman tilan periaatteet ovat ilmiö, jota voisi tarkastella monista näkökulmista.

Tämän opinnäytetyön lopullisiksi tutkimuskysymyksiksi valikoituivat seuraavat:

1. Tuntevatko konserteissa käyvät asiakkaat tuntevat turvallisemman tilan periaatteiden käsitteen?
2. Miten turvallisemman tilan periaatteiden käyttöönotto on vaikuttanut asiakkaiden keikkakokemuksiin?
3. Miten keikkapaikoilla on suhtauduttu turvallisemman tilan periaatteiden laiminlyömiseen?

Tämän opinnäytetyön tutkimusosuudessa tutkitaan muun muassa sitä, kuinka hyvin konserteissa käyvät asiakkaat tuntevat turvallisemman tilan periaatteet. Tutkimusosuudessa tarkastellaan myös sitä, miten turvallisemman tilan periaatteiden käyttöön ottaminen on vaikuttanut asiakkaiden keikkakokemuksiin. Näiden teemojen avulla selvitetään myös keikoilla käyvien asiakkaiden suhtautumista periaatteisiin. Tutkimuksessa keskitytään viime vuosiin, jolloin turvallisemman tilan periaatteet ovat keikkapaikoilla yleistyneet. Lisäksi tutkimuksessa tarkastellaan sitä, miten turvallisemman tilan periaatteiden laiminlyömiseen on asiakkaiden kokemuksen mukaan suhtauduttu. Turvallisemman tilan kehittäminen on jatkuva prosessi, ja tämä opinnäytetyö tutkii, mitä kehityskohteita todellisuudessa tällä hetkellä löytyy.

Rajatessani opinnäytetyön aihetta pohdin aluksi tulisiko tutkimuksen kohteena olla venueet, joiden kautta olisi voinut tutkia esimerkiksi turvallisemman tilan periaatteiden toteutusperiaatteita tietynlaisilla keikkapaikoilla. Koin kuitenkin, että olisi hyödyllisintä tutkia sitä, miten turvallisemman tilan periaatteiden käyttöönotto on heijastunut asiakkaiden kokemuksiin ja keikoilla käymiseen. Koin myös, että suoraan keikkapaikoilla käyviltä asiakkailta kysyttäessä saisi rehellisimmät ja luotettavimmat vastaukset. Opinnäytetyön tutkimuksen kohteena ei ole mikään tietty venue, vaan tarkoituksena on tutkia asiakkaiden näkemyksiä. Kohderyhmänä ovat kaikenikäiset keikoilla käyvät ihmiset ympäri Suomen.

3.2 Kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyön tutkimusmenetelmänä toimii kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimusmenetelmä. Heikkilän (2014, s. 15) mukaan kvantitatiivisen tutkimuksen keskeisenä tavoitteena on vastata kysymyksiin mikä, missä, kuinka usein ja kuinka paljon. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa halutaan saada numeerisesti laaja ja representatiivinen otos. Kerätty aineisto muutetaan tilastolliseen muotoon eli operationalisoidaan (Laurea Showcase, 2023). Tuloksia pyritään laajentamaan tutkimuskysymysten ulkopuolelle tilastollisen päättelyn keinoin. Usein kvalitatiivisen tutkimuksen tavoitteena on myös selvittää, miten asiat ovat yhteydessä toisiinsa. Tutkimus toimii tilanteen kartoittajana, sillä se ei välttämättä paljasta asioiden taustalla vaikuttavia syitä.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on saada kokemuksia laajasti useilta keikoilla kävijöiltä ympäri Suomen, minkä vuoksi tutkimusmenetelmäksi valikoitui kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä ja tarkemmin määriteltynä kyselytutkimus. Verkkokysely sopii tutkimusmenetelmäksi silloin, kun halutaan tavoittaa laaja otos (Heikkilä, 2014, s. 17). Tämän opinnäytetyön tutkimuksen kohteena on suuri otos, ja numeraalisia sekä täsmällisiä vastauksia tarvittiin mahdollisimman monelta henkilöltä. Verkkokyselyt vaativat kuitenkin asiantunte-
musta sekä hyvää teknistä toteutusta. Lisäksi haasteena on kyselyn saattaminen oikean kohderyhmän ulottuville. Tutkittaville on tärkeää välittää selkeä tieto tutkimuksesta, ja samalla on varmistettava, että vastaajiksi ei päädy henkilöitä, jotka eivät kuulu varsinaiseen kohderyhmään.

Tutkimus toteutettiin verkkokyselynä. Se luotiin suomalaisella Webropol-ohjelmalla, sillä se tarjoaa laajan valikoiman erilaisia kysymystyyppejä ja analyysityökaluja. Lisäksi vastauksia pystyy rajaamaan ja suodattamaan kyselyyn vastaajan omien vastausten mukaan. Webropolista kyselytiedot voi myös suoraan jakaa muihin sovelluksiin ja tallennettua eri tiedostomuotoihin, mikäli haluaa hyödyntää esimerkiksi kuvia ja kaavioita (Heikkinen, 2024, 24:26). Kyselyyn tulleet vastaukset tallennetaan tietokantaan, ja niitä pystytään tarkastelemaan heti vastausten tallentamisen jälkeen.

Kyselyn jakamisesta teki yksinkertaisempaa kohderyhmän laajuus ja helppous tavoittaa. Suuri osa ihmisistä on käynyt lähivuosina konserteissa ja voi siten vastata kyselyyn ja olla tutkimuksen kohderyhmää. Lisäksi opinnäytetyön aihe herättää monissa ajatuksia, jolloin kyselyyn vastaaminen on vastaajalle itselleen merkityksellisempää. Kyselyä jaettiin useissa eri Facebook-ryhmissä kuten kaupunkien puskaradioissa ja musiikkiaiheisissa ryhmissä. Lisäksi Seinäjoella sijaitseva keikkapaikka Rytmikorjaamo jakoi linkin kyselylomakkeeseen tilillään Instagram-tarinassa.

3.3 Kyselyn rakenne

Kyselylomakkeen kysymyksien tulisi olla helposti ja nopeasti vastattavia, jotta vastaajan mielenkiinto pysyisi yllä (Tietoarkisto, i.a.). Etenkin kyselyn alkuun asetetuilla helpoilla ja yksinkertaisilla kysymyksillä pyritään herättämään vastaajan mielenkiinto. Vastaamisen nopeuttamiseksi kyselyyn on laadittu valmiita vastausvaihtoehtoja avoimien vastausten

sijaan useimpiin kysymyksiin. Tällöin kysymyksestä tulee rajatumpi, joten vastausvaihtoehtojen jälkeen lisätään tekstikenttä, johon voi kirjoittaa, jos mikään annetuista vastausvaihtoehdoista ei päde omaan mielipiteeseen tai vastaajalla on jotain muuta lisättävää. Tällaisten strukturoitujen kysymysten tarkoituksena on tuloksien käsittelyn yksinkertaistaminen, virheiden torjuminen sekä rehellisen vastauksen kynnyksen pienentäminen (Heikkilä, 2014, s. 49). Strukturoitujen kysymysten haittapuolena ovat kuitenkin neutraalit ”en osaa vastata” -vastausvaihtoehdot ja vastaukset silloin, kun kysymykseen ei ole syvennytty tarkemmin, jolloin vastauksesta tulee harkitsematon. Kysymyksiin tulisi pystyä vastaamaan rehellisesti, jotta vastauksista saataisiin mahdollisimman paljon hyötyä ja ne toimisivat parhaiten turvallisemman tilan periaatteiden kehityksessä jatkossa.

Kyselyssä haluttiin selvittää, miten moni keikoilla kävijä on tutustunut turvallisemman tilan periaatteisiin ja onko niiden käyttöönotto vaikuttanut kävijöiden kokemuksiin häirinnästä, syrjinnästä tai muusta epäasiallisesta kohtelusta. Kyselylomakkeen kaikki kysymykset olivat pakollisia. Lomakkeessa oli kolme lyhyttä osiota, joista ensimmäisessä otettiin selvää vastaajien taustoista. Seuraavassa osiossa tutkittiin, miten hyvin vastaajat tuntevat turvallisemman tilan periaatteet käsitteenä ja ovatko he huomanneet niiden käyttöönottamisen eri keikkapaikoilla. Viimeisessä osiossa haluttiin selvittää, kuinka paljon vastaajat ovat itse kokeneet keikoilla epäasiallista kohtelua. Lopuksi selvitettiin, miten keikoilla kävijöillä olisi turvallisempi olo tapahtuman aikana.

Kysymyksissä 1–4 kysyttiin vastaajan taustoja eli vastaajalta kysyttiin ikä, sukupuoli, elämäntilanne ja asuinpaikka. Näihin annettiin valmiit vastausvaihtoehdot. Elämäntilannetta kysyttäessä tarjottiin myös tekstikenttä, johon sai kirjoittaa oman elämäntilanteensa, mikäli annetut vastausvaihtoehdot eivät tuntuneet sopivilta.

Kysymyksissä 5–7 jatkettiin vastaajan taustojen tutkimista, mutta keikoilla käymisen näkökulmasta. Kysymykset käsittelivät keikoilla käymisen säännöllisyyttä, käytyjen keikkojen venueiden tyyliä sekä genrejä, joita vastaaja suosii keikkakokemuksissaan. Kahdessa jälkimmäisessä tarjottiin myös vapaata tekstikenttää, johon sai itse kirjoittaa haluamansa vastauksen.

Kysymykset 8–9 aloittivat toisen osion, joka käsitteli sitä, miten hyvin vastaajat tuntevat turvallisemman tilan periaatteiden käsitteen entuudestaan. Ensimmäiseksi kysyttiin avoin kysymys, mitä vastaajalle tulee mieleen turvallisemman tilan periaatteista. Tähän vastaaja pystyi vastaamaan vain itse kirjoittaen tekstikenttään. Kysymyksessä 9 sai liukukytkimen avulla arvioida, kuinka hyvin omasta mielestään tuntee käsitteen. Vasempaan laitaa liu'utettu kytkin tarkoitti, ettei vastaaja tunne käsitettä lainkaan, kun taas oikeaan päätyyn liu'utettu kytkin kertoi vastaajan tuntevan käsitteen mielestään hyvin.

Kysymyksessä 10 tarkasteltiin keikkapaikkojen erilaisia tapoja viestiä venuella käytetyistä turvallisemman tilan periaatteista ja sitä, miten hyvin vastaajat ovat ne huomanneet. Vastausvaihtoehtojen lisäksi lopuksi tarjottiin tekstikenttä.

Kysymys 11 jatkoi kolmanteen osioon, jossa selvitettiin vastaajien omia kokemuksia. Ensimmäisenä kysyttiin, onko vastaaja kokenut keikkapaikoilla häirintää, syrjintää tai ahdistelua viimeisen viiden vuoden aikana. Vastaajan vastauksen mukaan hänet ohjattiin kyselyssä eteenpäin seuraavaan, piilotettuun kysymykseen. Mikäli vastaus oli jokin muu kuin ”kyllä”, hänet siirrettiin suoraan viimeiseen kysymykseen eli kysymykseen 18.

Kysymys 12 tuli vastaajalle esiin, mikäli hän vastasi edelliseen kysymykseen ”kyllä”. Tässä kysymyksessä sai liukukytkimen avulla arvioida, kuinka usein on kokenut epäasiallista käytöstä keikkapaikoilla. Vasempaan laitaa liu'utettu kytkin tarkoitti, että vastaaja on kokenut häirintää, syrjintää tai ahdistelua keikkapaikoilla yhden kerran, ja oikeaan laitaa liu'utettu kytkin kertoi vastaajan kokeneen tällaista käytöstä jokaisella käymällään keikalla.

Kysymyksessä 13 vastaaja sai tarkentaa, millaista hänen kokemansa häirintä on ollut. Vastausvaihtoehtoina olivat verbaalinen, fyysinen ja seksuaalinen häirintä sekä sosiaalinen painostaminen. Vastauksen pystyi myös itse kirjoittamaan.

Kysymyksessä 14 kysyttiin, onko vastaaja kertonut kokemastaan häirinnästä eteenpäin esimerkiksi järjestyksenvalvojalle, häirintäyhdyshenkilölle tai muulle työntekijälle.

Jos vastaaja vastasi ”kyllä”, hänet ohjattiin **kysymyksiin 15–16**. Niissä vastaaja sai tarkentaa, kenelle ilmoitti häirinnästä, oliko se tapahtuman aikana vai sen jälkeen ja otettiin tilanne käsittelyyn vastaajan itsensä odotusten mukaisella tavalla.

Jos vastaaja vastasi ”en”, hänet ohjattiin **kysymykseen 17**, jossa hän sai perustella päätöstään olla ilmoittamatta häirinnästä eteenpäin.

Kysymyksessä 18 kysyttiin lopuksi vastaajan mielipidettä siitä, miten hänellä olisi turvallisempi olo keikkapaikoilla käydessä.

Kyselyyn vastaamisen jälkeen kiitossivulla määriteltiin vielä turvallisemman tilan periaatteiden käsite ja selitettiin, miksi niiden olemassaolo on tärkeää. Vaikka ennen kyselyyn vastaamista käsite olisi ollut tuntematon, tietoisuutta turvallisemman tilan periaatteista saatiin levitettyä kiitossivun tekstin avulla, mikäli vastaaja pysähtyi sen lukemaan.

4 TULOKSIEN ANALYSOINTI

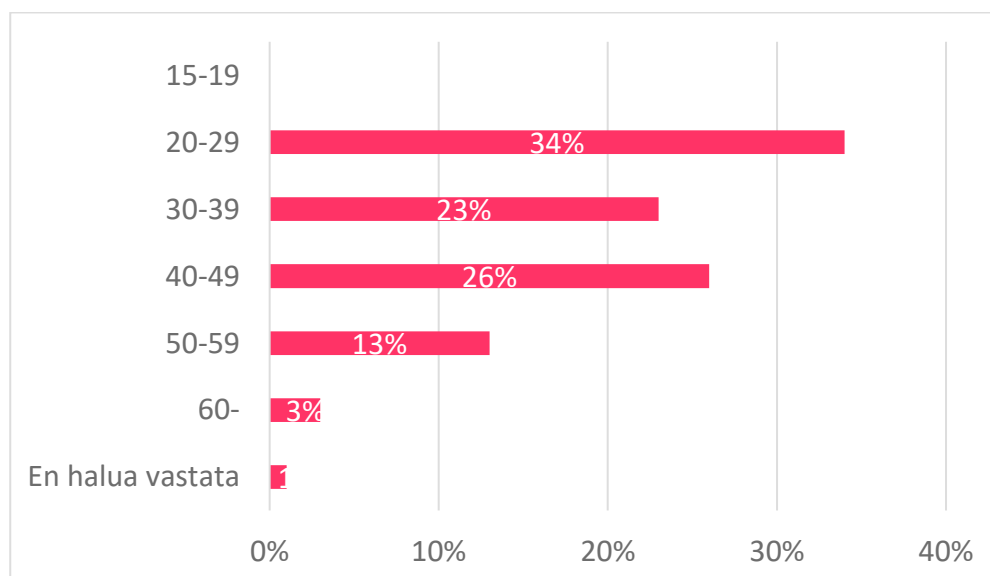
Tässä luvussa käydään läpi kyselytutkimuksen tuloksia. Kyselyyn vastaamisen aloittaneita oli 256, joista 185 henkilöä (72 %) jatkoi vastaamista kyselyn loppuun asti. Kysely oli anonyymi. Kysely oli auki 24.2.–18.3. Vastaukset koottiin PowerPoint-ohjelmaan sekä Excel-taulukko-ohjelmaan ja analysoitiin niiden avulla.

4.1 Vastaajaryhmän kuvaus

Kyselylomakkeen ensimmäisessä osiossa käsiteltiin vastaajien taustoja ja heidän keikoilla käymiseen liittyviä tottumuksiaan. Ensimmäisen osion kaikki kysymykset olivat pakollisia kaikille vastaajille.

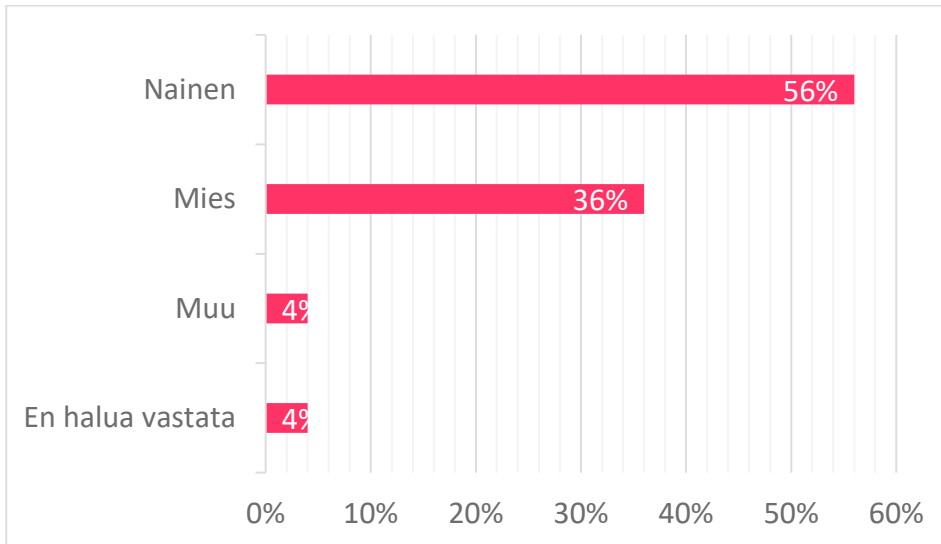
4.1.1 Vastaajien taustatiedot

Kuten kuviosta 1 nähdään, suurin osa vastaajista oli nuoria aikuisia. 15–19-vuotiaita vastaajia ei ollut yhtäkään, 20–29-vuotiaita vastaajia oli 33,5 % (n=62), 30–39-vuotiaita oli 22,7 % (n=42), 40–49-vuotiaita oli 26,5 % (n=49), 50–59-vuotiaita oli 13,5 % (n=25) ja yli 60-vuotiaita vastaajia oli 2,7 % (n=5). Vastaajista 1,1 prosenttia (n=2) ei halunnut vastata ikäkysymykseen.

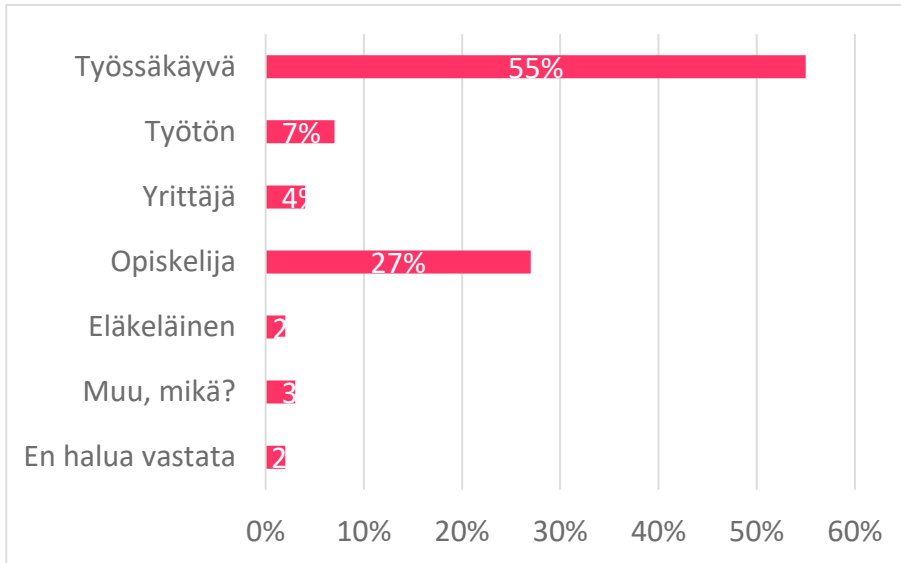
Kuvio 1. Vastaajien ikä (n=185).

Kuvio 2 osoittaa, että vastaajista yli puolet eli 56,2 % oli naisia (n=104) ja miehiä oli 36,2 % (n=67). Muu-vastauksia vastaajan sukupuoleen liittyvään kysymykseen tuli seitsemän (3,8 %) ja en halua vastata -vastauksia tuli saman verran (3,8 %).

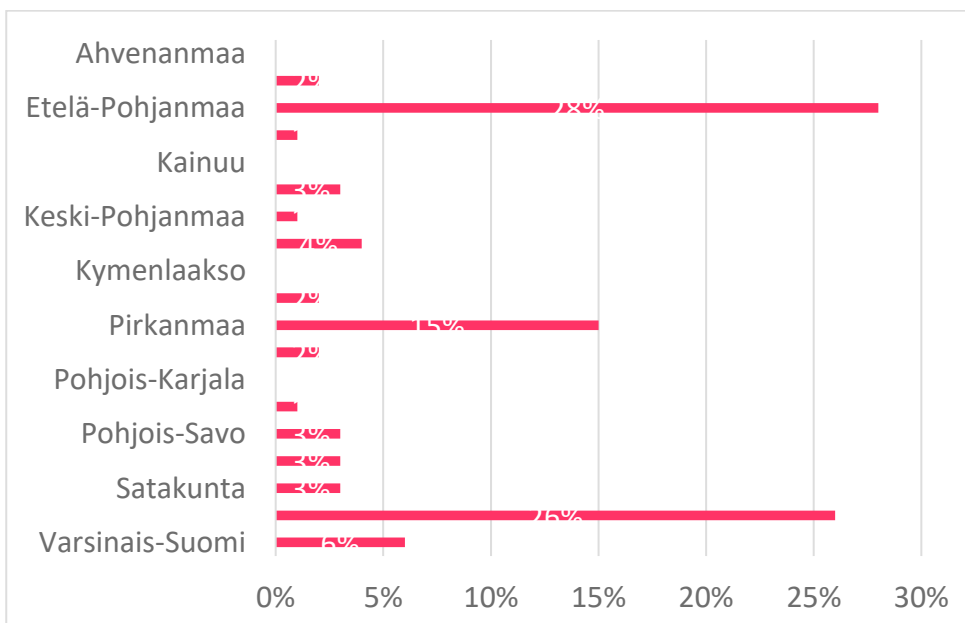
Kuvio 2. Vastaajien sukupuoli (n=185).

Kuvio 3 havainnollistaa, että yli puolet eli 55 % vastaajista (n=102) ilmoitti olevansa työssäkäyviä. Toiseksi eniten eli 27 % oli opiskelijoita (n=50). Vastaajissa oli myös työttömiä 6 % (n=14), yrittäjiä 3,6 % (n=7) ja eläkeläisiä 1,6 % (n=3). 2,2 prosenttia vastaajista (n=4) ei halunnut vastata kysymykseen ja 2,7 prosenttia (n=5) kirjoitti olevansa esimerkiksi työssäkäyviä opiskelijoita (n=2) tai kotiäitejä (n=1).

Kuvio 3. Vastaajien elämäntilanne (n=185).

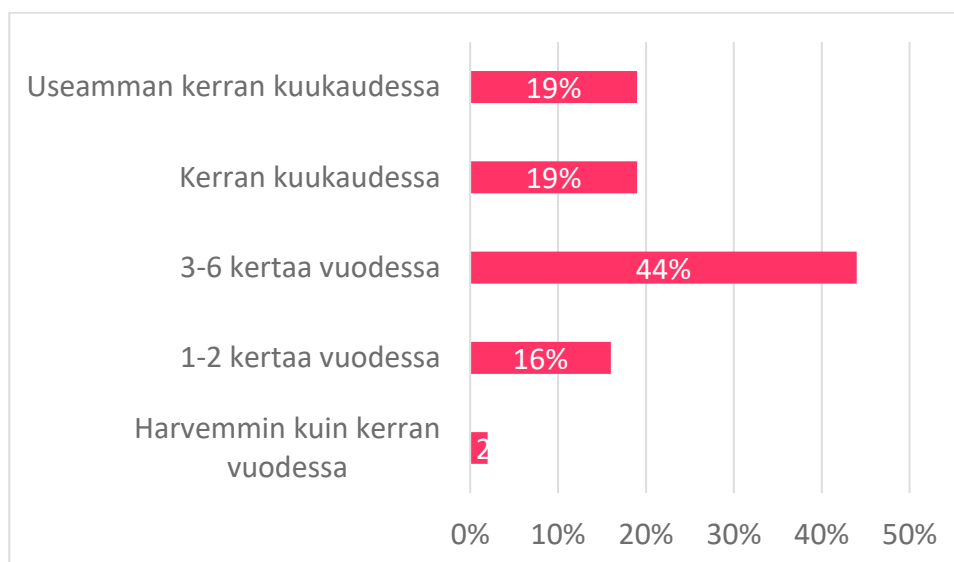
Kuvio 4 visualisoi vastaajien asuinpaikkoja. Asuinpaikakseen suurin osa eli 28,1 % vastaajista (n=52) valitsi Etelä-Pohjanmaan ja toiseksi eniten eli 26 % vastaajista (n=48) valitsi Uudenmaan. Kolmanneksi eniten eli 14,6 % vastaajista (n=27) asui Pirkanmaalla ja loput vastaajista eli 31,3 % (n=58) muualla Suomessa.

Kuvio 4. Vastaajien asuinpaikka (n=185).

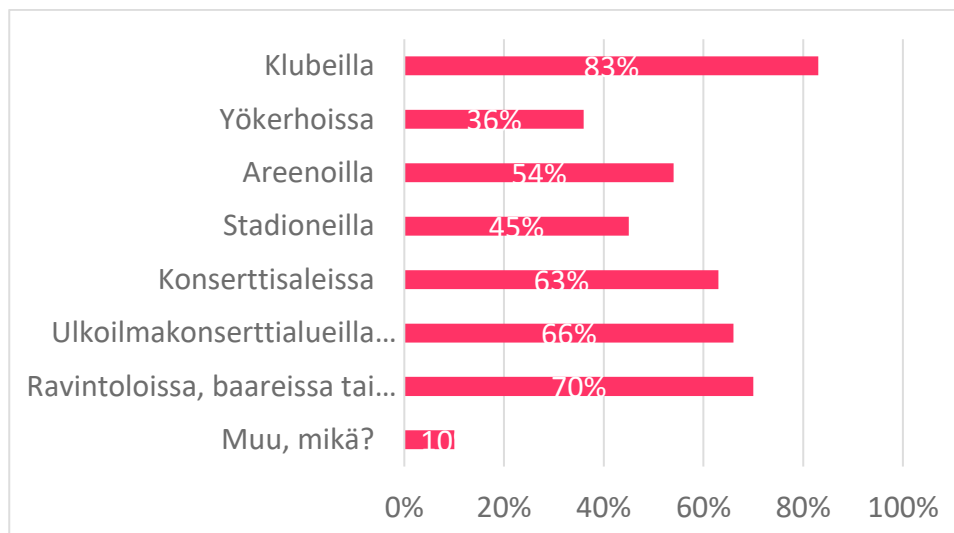
4.1.2 Vastaajien keikkatottumukset

Seuraavaksi kyselyssä käsiteltiin vastaajien keikoilla käymisen säännöllisyyttä. Kuvio 5 osoittaa, että lähes puolet eli 44,3 % vastaajista (n=82) käy keikoilla joka toinen tai joka kolmas kuukausi. Loput vastaajista valitsivat tasaisesti muita vastausvaihtoehtoja. Aktiivisesti useamman kerran kuukaudessa keikoilla käyviä vastaajia oli 18,9 % (n=35), kerran kuukaudessa käyviä oli 18,6 % (n=34) ja 1–2 kertaa vuodessa käyviä oli 16,2 % (n=30). 2,2 prosenttia (n=4) vastaajista käy keikoilla harvemmin kuin kerran vuodessa.

Kuvio 5. Kuinka usein käyt keikoilla? (n=185)

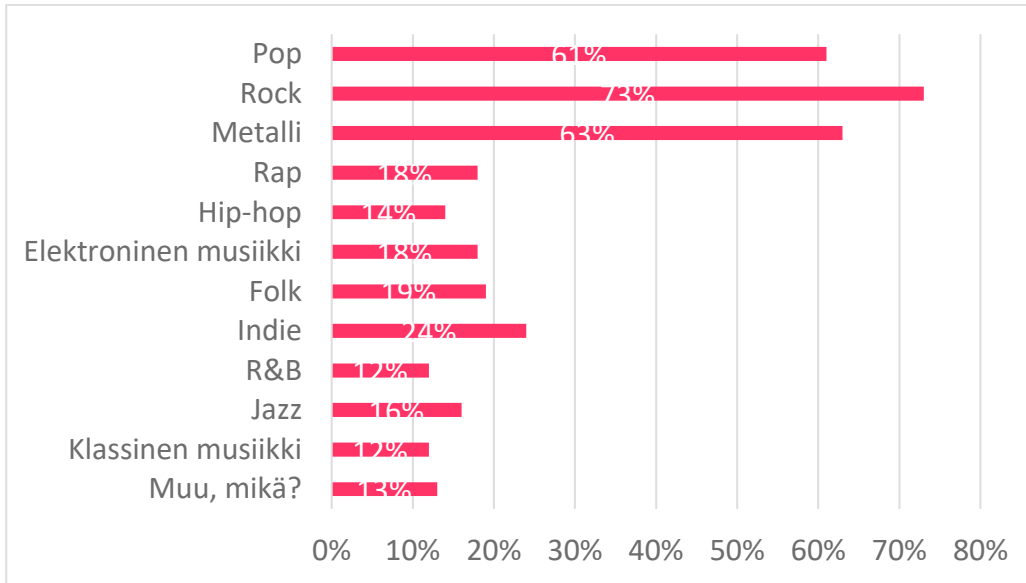
Vastaajilta kysyttiin myös sitä, millaisilla keikkapaikoilla he käyvät. Kysymys oli monivalintakysymys, ja vastauksia tuli yhteensä 789. Keskimäärin yksi vastaaja vastasi käyvänsä neljällä erilaisella keikkapaikalla. Kuvio 6 havainnollistaa, että eniten vastauksia käydyiksi keikkapaikoiksi saivat klubit, joissa 82,7 % vastaajista (n=153) vastasi käyvänsä. Yli puolet vastaajista eli 70,3 % (n=130) vastasi käyvänsä keikoilla myös ravintoloissa, baareissa tai kahviloissa. Ulkoilmakonserttialueilla kuten puistoissa tai toreilla kävi 65,9 % (n=122) vastaajista. 62,7 % (n=116) vastaajista puolestaan kävi konserttisaleissa ja 54,1 % (n=100) vastaajista kävi keikoilla areenoilla. Moni vastaaja kävi myös stadioneilla 44,9 % (n=83) ja yökerhoissa 35,7 % (n=66).

Kuvio 6. Millaisilla keikkapaikoilla käyt? (n=789)

Kirjoitettuja vastauksia kysymykseen tuli 19 (2,4 %). Osa vastaajista tarkensi käyvänsä lähinnä festareilla keikoilla. Muiksi käydyiksi keikkapaikoiksi mainittiin muun muassa kirkko (n=3), kirjasto (n=2) ja tanssilavat (n=1).

Ensimmäisen osion lopuksi vastaajilta tiedusteltiin, millaisen musiikkilajin eli genren keikoilla he käyvät. Kysymykseen voi valita useampia vaihtoehtoja, ja vastauksia tuli yhteensä 633. Yksi vastaaja vastasi käyvänsä keskimäärin kolmea eri tyyllilajia edustavilla keikoilla. Kuviota 7 tarkastelemalla huomataan, että suurin osa eli 73 % vastaajista (n=135) valitsi genreistä rockin, metallin 62,7 % (n=116) ja popin 61,1 % (n=113). Loput tyyllilajit saivat 269 vastausta, mutta niitä kuunneltiin selkeästi vähemmän. Annettujen tyyllilajien lisäksi vastaajien kuuntelemiksi genreiksi mainittiin esimerkiksi myös punk (n=6) ja iskelmä (n=6). Vastauksia saivat myös gospel (n=2), elokuvamusiikki (n=1) ja blues (n=1).

Kuvio 7. Minkä musiikkilajin keikoilla käyt? (n=633)

4.2 Turvallisemman tilan periaatteiden käsitteen tunnettuus

Kyselylomakkeen toisessa osiossa kysyttiin vastaajan omaa arviota siitä, miten hyvin hän kokee tuntevansa turvallisemman tilan periaatteiden käsitteen. Skaala oli 0–10, jossa 0 tarkoitti, että ei tunne käsitettä lainkaan ja 10 tarkoitti, että tuntee käsitteen hyvin. Keskiarvo kaikkien vastaajien kesken oli 6,7. Keskihajonta oli 3,1 ja vastaajat arvioivat omaa tietämystään laidasta laitaan.

4.2.1 Vastaajien näkemykset turvallisemman tilan periaatteista

Toisessa osiossa vastaaja sai myös kirjoittaa, mitä hänelle tulee mieleen käsitteestä turvallisemman tilan periaatteet. Monille siitä tuli ensimmäisenä mieleen tapahtumaturvallisuuden liittyvät asiat kuten yleisökapasiteetti tai hätäpoistumistiet.

Selvät hätäpoistumistiet, kunnan ilmastointi/tuuletus, vesipiste, esteettömät poistumisreitit

Periaatteet, joiden avulla tilasta on tehty turvallinen. Esimerkiksi yleisökapasiteetti, vartijat, turvamiehet ja ensiaputaitoiset henkilöt paikassa

Olisko jotenki laitettu aitoja ettei ihmiset rynnistä toisia kumoon

Moni myös vastasi, että ei ollut koskaan aikaisemmin kuullut turvallisemman tilan periaatteista tai oli kuullut niistä, mutta ei osannut selittää niiden merkitystä. Muutama kuitenkin pyrki selittämään käsitettä sen mukaan, mitä itse luulisi sen tarkoittavan.

Ei oikein mitään, en tiedä mitä sillä tarkoitetaan.

Vaikea sanoa

Käsite tuntuu vieraalta. Kai se liittyy esim miten hätätilanteissa toimitaan, miten keikalla saa olla oma itsensä ym

Suurin osa vastaajista vastasi käyttämällä vakiintuneita määritelmiä turvallisemman tilan periaatteista liittyen periaatteiden käytäntöihin. Niitä olivat esimerkiksi kunnioittava ilmapiiri tai ongelmatilanteissa matalalla kynnyksellä lähestyttävä henkilökunta. Osa näistä vastaajista arvioi skaalan avulla tietävänsä hyvin käsitteen määritelmän, mutta osa ei ollut yhtä varmoja tietämyksestään.

Syrjinnästä ja häirinnästä vapaa ilmapiiri, jonka toteuttaminen on jokaisen paikallaolijan vastuulla.

Että saisi olla tapahtumassa esimerkiksi naisena [yksin], ilman seksuaalissävyytteistä vitsailua, lähentely-yrityksiä tai pelkoa siitä, että joku koskee minuun luvatta.

Tilassa/alueella otetaan huomioon erilaiset ihmiset ja häirintätilanteissa voi matalalla kynnyksellä sanoa työntekijöille tapahtuneesta. Turvallisemman tilan periaatteet tekevät tapahtumista turvallisempia kaikille erilaisille osallistujille.

Niillä pyritään varmistamaan ihmisyyden koko kirjon yhdenvertainen oleminen tilassa siten että ihan kaikki voivat tuntea olonsa turvallisiksi.

Älä oletta, kysy jos et tiedä, usko muita, anna tilaa.

Osalla vastaajista oli myös negatiivisia asenteita turvallisemman tilan periaatteita kohtaan esimerkiksi niiden koettuun ylikorostuneeseen varovaisuuteen liittyen. Joissakin vastauksissa korostui kokemus siitä, että omia sanojaan ja käyttäytymistään täytyy jatkuvasti kontrolloida, mikä koettiin ahdistavana ja vuorovaikutusta rajoittavana.

Että nyt pitää pitää kieli keskellä suuta ettei edes puhele mitään härskiä, tai joku luulee sitä ahdisteluksi, vetää herneet nenään ja lennän pihalle.

Yliherkät neurootikot ja näennäistiedostava, yleensä melko yksinkertainen kansanosa, jonka elämä ja ajatukset kiertyvät liikaa oman navan ympärille. Yritän pitää etäisyyttä näihin turvallista tilaa kaipaaviin, koska viihdyn vivahteikkaamassa ja [inspiroivammassa] ympäristössä kuin he.

Ahdistava. Pitää miettiä koko [ajan] mikä on sopivaa.

Paikka missä pitää [vanhemman] valkoisen heteromiehen olla varuillaan kaikkea.

Vastaajilla oli myös ymmärrystä turvallisemman tilan periaatteiden merkitystä kohtaan, mutta samalla he suhtautuvat niihin osittain kriittisesti. Osa esimerkiksi piti periaatteita siinänsä tärkeinä, mutta koki niiden käytännön toteutuksen vaikeaksi.

Hyvää tarkoittava ajatus, käytännössä en hahmota kuinka paljon käytännössä vaikuttaa mihinkään. Henkilökohtaisesti turvallisen tilan periaatteista muistuttaminen useimmiten vähän saa silmät pyörimään, koska se poistaa immersiota tilanteesta, jossa kulloinkin olen, mutta samalla toki ymmärrän, miksi sellaisia yleisellä tasolla tarvitaan. Juuri syynä leivälle ärsytykselle kuitenkin on ennemminkin se, että näitä periaatteita tarvitaan, kuin se, että niistä puhutaan.

Mielikuvat on osin negatiivisia. Toki myös se, että häirintään ja syrjintään yrittään puuttua. Toisaalta tulee mieleen kontrolli, leimaaminen, vihaisuus ja moraalipaniikki.

Tunteeni tätä kohtaan ovat hyvin ristiriitaiset. Naisena olen aina tuntenut olevani enemmän kuin turvassa metallikeikoilla. Mitä kiukkuisempi metalli, sen empatiisempi yleisö. Muiden genrejen keikoilla olen kohdannut jonkun verran lähen- telyä ja keikkarauhaani on loukattu. Turvallisemman tilan periaatteita käytetään nykyään myös hyväksi siten että taiteilijoiden ilmaisun vapautta rajoitetaan ja se on väärin.

Osa vastasi kysymykseen määrittelemällä oman mielipiteensä turvallisemman tilan peri- aatteiden tärkeydestä ja merkityksellisyydestä sekä itselleen että muille. Vastauksissa nä- kökulmat vaihtelivat laidasta laitaan: toiset pitivät käsitettä tärkeänä ja kokivat sen luovan turvaa, kun taas toiset suhtautuivat siihen skeptisesti tai kritisoivat sen käytännön vaikutuk- sia. Lisäksi osa vastaajista koki, että turvallisemman tilan periaatteet eivät koske itseä, mutta osa taas korosti periaatteiden vaikutusta jokaiseen keikalla kävijään.

Pelkkää sanahelinää. Se, että jossain mainostetaan jonkun tilan olevan turval- linen, eikä sallita ahdistelua, tappelua yms. ei muuta tilaa yhtään sen turvalli- semmaksi.

Käsite on varsin tuttu ja luo mulle turvaa.

Ok Nice Asiakkaista välitetään Ei koske minua

Nyky aika, woke-ilmapiiiri. Käyttäytymismallit ja normit, joiden mukaan kaikkien tulisi käyttäytyä jo aivan lähtökohtaisesti.

Erittäin tärkeät periaatteet itselleni. Sellaisessa tilassa on helpompaa lähestyä henkilökuntaa, jos joku häiritsee ja olo on tervetullempi keikalle

Joskus pelkkää puhetta, mutta ei aina tekoja. Ihan mahtavaa, että tätä asiaa pyritään kehittämään. Tärkeät periaatteet kaikkien puolelle, myös valkoisille he- teromiehille

Kenen tahansa pitäisi uskaltaa mennä paikkaan, jossa on turvallisemman tilan periaatteet käytössä.

Kyselyn reliabiliteettiin ja validiteettiin vaikuttaa se, että osa vastaajista oli arvioinut tuntevansa turvallisemman tilan periaatteiden käsitteen perusteellisesti arvioimalla tietämyksensä 1–10:n asteikossa kohtaan 9 tai 10, mutta heistä osan todellinen tietämys aiheesta ei kuitenkaan käynyt vastauksesta ilmi. Käsitteeseen saattaa esimerkiksi liittyä ajoittain kielteinen tai ideologinen leima, mikä saattaa vaikuttaa siihen, miten vastaajat suhtautuvat periaatteisiin.

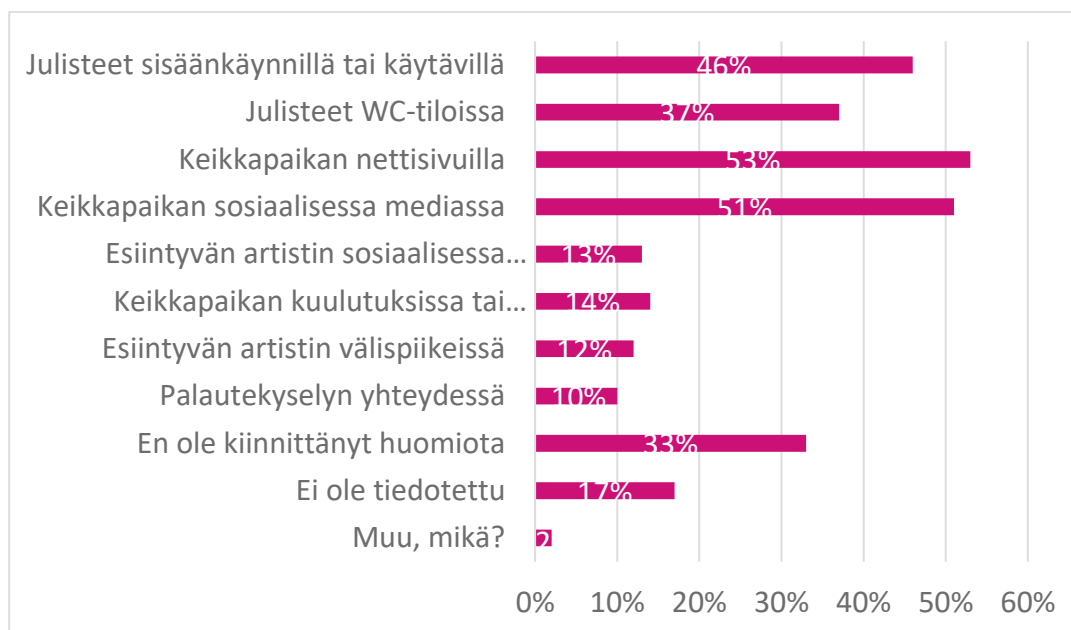
Huuhaa, muotikäsite

Hihhulipaskaa

Ihan turhaa öyhötystä 😏 😏

4.2.2 Keikkapaikan viestintä turvallisemman tilan periaatteista

Lopuksi kyselylomakkeen toisessa osiossa tarkasteltiin keikkapaikkojen käyttämiä tapoja viestiä tilassa käytössä olevista turvallisemman tilan periaatteista. Vastauksia sai valita useamman ja niitä tuli yhteensä 534. Kuvion 8 perusteella voidaan todeta, että vastaajista 53 % (n=98) oli havainnut periaatteista tiedotettavan keikkapaikan nettisivuilla. Vastaajista 51,4 % (n=95) oli puolestaan huomionnut viestintää periaatteista sosiaalisessa mediassa. Turvallisemman tilan periaatteita käsitteleviä julisteita vastaajista 46,5 % (n=86) oli huomannut sisäänkäynnillä, käytävillä ja 37,3 % vastaajista (n=69) WC-tiloissa. Lähes kolmasosa 33 % vastaajista (n=61) ei ollut huomionnut tiedotuksia, ja osa eli 16,8 % (n=31) vastaajista oli sitä mieltä, että turvallisemman tilan periaatteista ei ole tiedotettu keikkapaikalla ollenkaan. Lisäksi vastaajista 14,1 % (n=26) oli kuullut periaatteista tiedotettavan keikkapaikan kuulutuksissa ja juonnoissa ja 13 % (n=24) oli huomannut tiedotuksia esiintyvän artistin sosiaalisessa mediassa. 11,9 % vastaajista (n=22) vastasi esiintyvän artistin muistuttavan periaatteista välispiikeissään ja 9,7 % (n=18) vastasi keikkapaikan huomioivan periaatteet palautekyselyn yhteydessä.

Kuvio 8. Mitä kautta käymilläsi keikkapaikoilla on tiedotettu turvallisemman tilan periaatteista? (n=534)

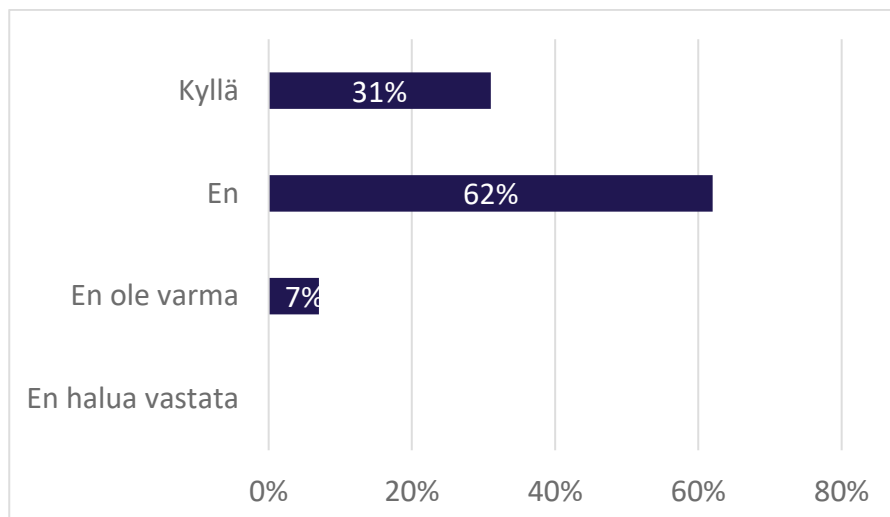
Muu, mikä? -vastauksia tuli neljä (2,2 %). Niissä oli huomioitu baaritiskien julisteet ja keikkapaikoissa lukevat tiedot. Yhden vastauksen mukaan periaatteista tiedotetaan joka paikassa, toisen mielestä se taas riippuu keikkapaikasta.

4.3 Vastaajien kokemukset turvallisuudesta

Kyselylomakkeen kolmannessa osiossa käsiteltiin sitä, miten paljon kyselyyn vastaajat ovat itse kokeneet keikoilla häirintää. Lisäksi tässä osiossa otettiin selvää, millä tavoin häirintään on keikoilla puututtu. Lopuksi kysyttiin vastaajien mielipiteitä siitä, miten turvallisemman tilan periaatteet voitaisiin ottaa paremmin huomioon keikkapaikoilla.

4.3.1 Vastaajien kokemukset epäasiallisesta käytöksestä

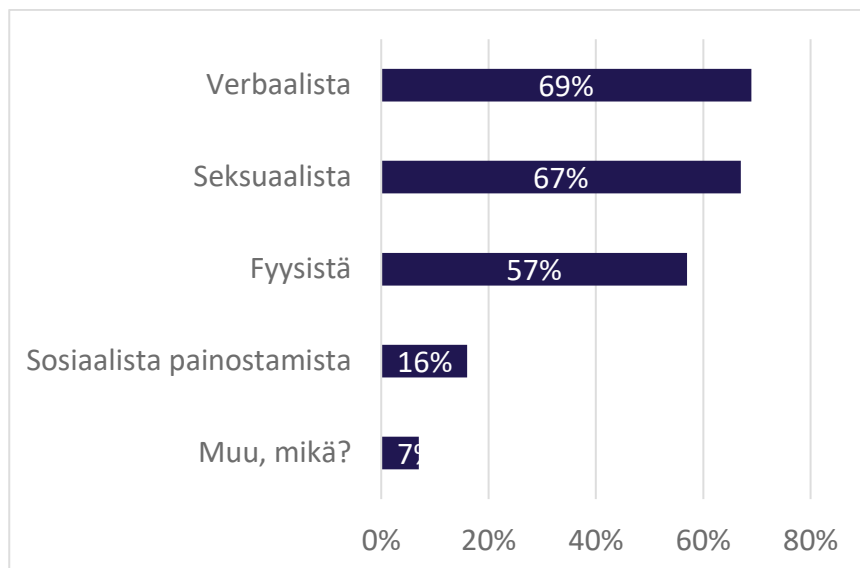
Kuten kuviosta 9 voidaan todeta, vastaajista suurin osa eli 61,6 % (n=114) ei ollut kokenut häirintää keikkojen aikana. Kuitenkin vastaajista 31,4 % (n=58) vastasi kysymykseen myöntävästi. Loput vastaajista eli 7 % (n=13) eivät osanneet vastata siihen, ovatko itse joutuneet häirinnän kohteeksi.

Kuvio 9. Oletko kokenut keikkapaikoilla häirintää, syrjintää tai ahdistelua viimeisen viiden vuoden aikana? (n=185)

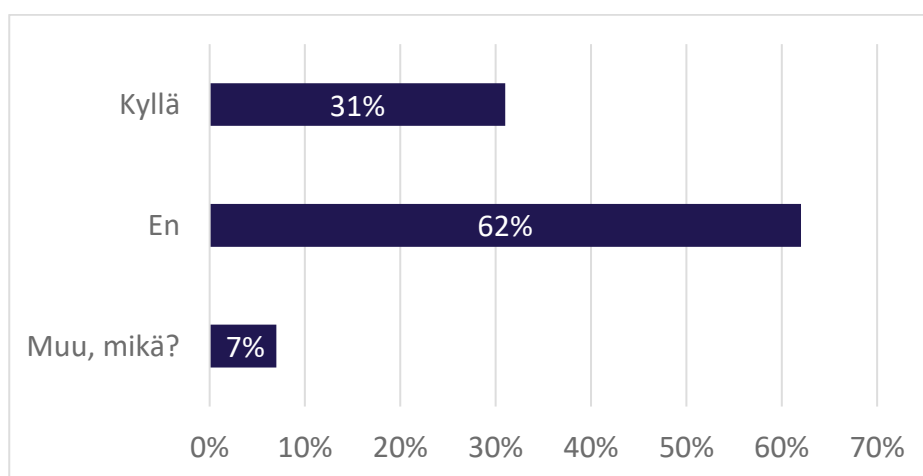
Ne, jotka vastasivat kysymykseen myöntävästi, ohjattiin lisäkysymyksiin. Heiltä kysyttiin seuraavaksi arviota siitä, kuinka usein he ovat häirintää kokeneet. Skaala oli asteikolla 1–5, jossa 1 tarkoitti, että häirintää on kokenut kerran, ja 5 tarkoitti, että on kokenut häirintää joka keikalla. Vastausten keskiarvo oli 2,5 ja keskihajonta 1,0.

Kuviossa 10 osoitetaan, että häirintää kokeneista vastaajista 69 % (n=40) vastasi kokenemansa häirinnän olleen verbaalista, 67,2 % (n=39) seksuaalista ja 56,9 % (n=33) fyysistä. 16 prosenttia (n=9) vastaajista oli kokenut myös sosiaalista painostamista. Valittuja vastauksia oli yhteensä 125, eli osa vastaajista oli vastannut useampaan kohtaan. Kirjoitetuista vastauksista 6,9 %:ssa (n=4) esiin nousi tuijottaminen, kulun estäminen, töniminen ja yleinen epäasiallinen käytös.

Kuvio 10. Millaista kokemasi häirintä on ollut? (n=125)

Kuvion 11 perusteella voidaan todeta, että vain 31 % (n=18) häirintää keikkapaikoilla kokeneista vastaajista kertoi ilmoittaneensa häirinnästä eteenpäin.

Kuvio 11. Oletko ilmoittanut kokemastasi häirinnästä eteenpäin esimerkiksi järjestyksenvalvojalle, häirintäyhdyshenkilölle tai muulle työntekijälle? (n=58)

Avoimessa kysymyksessä pyydettiin tarkentamaan sitä, milloin ja kenelle vastaaja ilmoitti häirinnästä. 83,3 % (n=15) heistä kertoi ilmoittaneensa häirinnästä järjestyksenvalvojalle joko tapahtuman aikana 66,7 % (n=12) tai sen jälkeen 11,1 % (n=2). Muissa vastauksissa mainittiin henkilökunta yleisesti tai tapahtumassa mukana ollut häirintäyhdyshenkilö. Lisäksi kyselyssä kysyttiin vastaajan näkemystä siihen, miten tilanne hoidettiin. 50 prosenttia

vastaajista (n=9) vastasi, että tilanne otettiin huomioon vastaajan odotusten mukaisesti, mutta 22,2 % (n=4) vastaajista oli pettynyttä tilanteeseen reagointiin. Loput vastasivat, että reagointi on riippunut paljon tilanteesta, työntekijöistä ja keikkapaikasta.

Jokakerta ei oteta huomioon vaan joskus myös vain kohautetaan olkia. On myös tilanteita missä järjestyksen valvojat poistaneet häiriköijän pois tilasta

Ei ikinä oteta. Baarit ja keikkapaikat jotka oikeasti noudattavat turvallisen tilan periaatteita ovat harvassa. Esim. Tampereen Vastavirta on yksi harvoista joka periaatteita noudattaa.

Järjestyksenvalvoja ei ottanut tosissaan. Jälkeenpäin hyh on ottanut asiaksi

Suurin osa eli 62,1 % (n=36) vastaajista ei ollut ilmoittanut kokemastaan häirinnästä kenellekään keikkapaikalla olleelle työntekijälle. Monen vastaajan tapauksessa häiriköijä oli ehtinyt kadota yleisön joukkoon, asia ei ollut tuntunut vastaajasta itsestään tarpeeksi vakavalta tai vastaaja oli mennyt sokkitilaan eikä hänelle ollut tullut mieleen etsiä apua tilanteeseen. Useat vastaajat myös perustelivat tilannetta muun muassa sillä, että pelkäsivät, ettei heitä oteta tosissaan.

Ei tuntunut "luontevalta" ja turvalliselta, kun keikkapaikalla ei oltu infottu mitään esimerkiksi turvallisemman tilan periaatteista

Olen ratkaissut tilanteen itse ja häytyttänyt häiriköijän.

En ole pystynyt kesken keikan, en päässyt liikkumaan mihinkään, kun oli niin ahdasta (paljon porukkaa.)

Ei tullut silloin mieleen, olin niin shokissa. Vasta jälkeenpäin ystävien kanssa keskustellessa tuli mieleen, ja silloin ajankohta tuntui menneen jo ohi.

Koska häirintä on tullut järkkärin taholta.

4.3.2 Vastaajien kehitysehdotuksia turvallisemman tilan edistämiseksi

Kyselylomakkeen viimeinen kysymys oli kaikille vastaajille näkyvä monivalintakysymys, jossa vastaaja sai esittää mielipiteensä siitä, miten hänellä olisi turvallisempi olo keikkapaikoilla. Vastauksia tuli yhteensä 692. Kuten kuviosta 12 voidaan todeta, lähes puolet eli 48,6 % (n=90) olivat vastanneet, että heille tulisi turvallisempi olo, jos häirintään puututtaisiin rohkeammin tai olisi selkeä tieto siitä, mistä saa apua tarvittaessa. Lisäksi kysymyksessä vastaajista 41,6 %:lle (n=77) nousi tärkeäksi selkeät ohjeet siitä, miten yleisön odotetaan käyttäytyvän. Useat eli 35,1 % (n=65) vastaajista toivoivat myös selkeästi merkittyä häirintäyhdyshenkilöä. Moni eli 34,6 % (n=64) toivoi myös helpommin lähestyttäviä työntekijöitä. Lähes puolet eli 43,2 % (n=80) vastasivat, että heillä itsellään on jo turvallinen olo keikkapaikoilla. Vähiten eli 8,1 % (n=15) vastauksia sai sukupuolineutraalit WC-tilat.

Kuvio 12. Miten sinulla olisi turvallisempi olo keikkapaikoilla? (n=692)

Muu, mikä? -vastausvaihtoehdossa vastaaja sai itse kirjoittaa omia ehdotuksiaan itselleen turvallisemman tunteisen tilan takaamiseksi. 40 % (n=6) heistä oli ehdottanut erillisiä vessoja naisille ja miehille. Ehdotuksia olivat myös aidattu anniskelualue, luotettavien työntekijöiden palkkaaminen ja vahvasti humaltuneille anniskelusta kieltäytyminen. Myös esteettömyys ja liikuntavamman huomioiminen mainittiin vastauksissa.

Päihteet yleensä tuovat mukanaan turvattomuutta. Eli toivoisin, että ihmiset eivät olisi liian päihtyneitä.

Jos ihmiset osaisivat käyttäytyä, eivätkä olisi kusipäitä.

Lopettaa ihmisten lokerointi ulkoisin perustein

4.4 Yhteenveto ja keskeisiä havaintoja

Tutkimuksessa kävi ilmi, että suurimmalla osalla vastaajista oli jonkinlainen käsitys turvallisemman tilan periaatteista käsitteenä. 11,9 % (n=22) vastanneista käsitti sen tarkoittavan tapahtumaturvallisuutta yleisesti. Tämä viittaa siihen, että turvallisuuden käsite ymmärretään usein ensisijaisesti fyysisenä turvallisuutena, kun taas sosiaalinen tai psyykinen turvallisuus jää turvallisuuskeskustelussa vähemmälle huomiolle. Vastaajista 11,4 % (n=21) myönsi, että käsite on heille entuudestaan tuntematon. Skaalassa, jossa sai arvioida omaa tietämystään turvallisemman tilan periaatteista, keskiarvo oli 6,7. Tämä luku viittaa siihen, että vastaajat tuntevat käsitteen omasta mielestään kohtalaisen hyvin. Arviot vaihtelivat kuitenkin laajasti, mikä kertoo tiedon tason ja käsitysten vaihtelevan vastaajien välillä. On myös huomioitava, että vastausten perusteella ei yleisesti voida tehdä tarkkoja johtopäätöksiä vastaajien tietämyksen tasosta, sillä vastaaja sai arvioida periaatteiden tuntemustaan oman näkemyksensä perusteella.

Kahdesta avoimesta vastauksesta kävi ilmi, että metallibändien keikoilla olo on voinut tuntua turvallisemmalta kuin jonkin muun genren keikoilla, mutta tutkimuksesta ei käy ilmi merkittävää eroa turvallisemman tilan periaatteiden käsityksessä vastaajan kuuntelemien musiikkigenrejen mukaan. Myöskään vastaajien käymien keikkapaikkojen välillä ei näkynyt merkittäviä eroja turvallisemman tilan periaatteiden käyttöönotossa tai niihin suhtautumisessa. Sen sijaan vastaajien iän mukaan näkyi hieman vaihtelevuutta käsitteen tunnettudessa. 20–29-vuotiaat tunsivat periaatteet paremmin kuin vanhemmat vastaajat. Lisäksi käsite oli tunnetumpi ja siihen suhtauduttiin myönteisemmin Uudellamaalla ja Pirkanmaalla kuin esimerkiksi Etelä-Pohjanmaalla. Tämä voi viitata siihen, että alueelliset erot

vaikuttavat käsitteen tunnettuuteen ja siihen suhtautumiseen esimerkiksi alueiden erilaisen kulttuuritarjonnan, väestörakenteen tai arvomaailman kautta.

Selkeimpiä eroja tutkimuksessa näkyi sukupuolten välillä. Tutkimuksesta käy ilmi, että turvallisemman tilan periaatteista tullut turvallisuuden tai turvattomuuden tunne näkyy eri tavalla asiakkaan sukupuolen mukaan. Avoimien vastauksien mukaan naisille ja muunsukupuolisille periaatteet luovat lähinnä turvaa, kun taas suuri osa miehistä eli 32,8 % (n=22) koki periaatteet hyödyttömäksi tai niiden olevan haitaksi. Negatiivista suhtautumista perusteltiin muun muassa sillä, että vastaaja koki periaatteiden rajoittavat sananvapautta. Negatiivisella tavalla turvallisemman tilan periaatteet koki naisista ja muunsukupuolisista vain 2,7 % (n=3).

Turvallisemman tilan periaatteet vaikuttavat asiakkaiden keikkakokemuksiin kyselyn vastausten mukaan monin tavoin. Useat vastaajat kokivat, että periaatteet lisäävät viihtyvyyttä ja luovat tunnetta siitä, että sosiaaliseen ja psyykkiseen turvallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota ja esimerkiksi häiritsevään käytökseen puututaan. Toisaalta osa vastaajista koki periaatteiden vaikutuksen vähäiseksi. Joidenkin mielestä kyseessä oli pelkkä symbolinen ele, joka ei konkreettisesti muuta tapahtuman turvallisuutta. Myös kokemus rajoittavuudesta nousi esiin, kun osa vastaajista koki, että periaatteet aiheuttavat painetta mieltä omaa käyttäytymistä liiksi. Suurimmalla osalla vastaajista ei ollut turvallisemman tilan periaatteista negatiivista sanottavaa, ja moni korosti pitävänsä periaatteita tärkeinä ja hyödyllisinä. Voidaan siis todeta, että turvallisemman tilan periaatteet voivat vahvistaa turvallisuuden tunnetta ja parantaa keikkakokemusta. Samalla kuitenkin niiden koettu vaikutus vaihteli vastaajien asenteiden ja odotusten mukaan.

Vastaajat pitivät turvallisemman tilan periaatteita tarpeellisina esimerkiksi sen vuoksi, että niiden ansiosta henkilökuntaan on matalampi kynnyks ottaa yhteyttä häirintätilanteissa. 36,1 % (n=13) vastaajista kuitenkin vastasi, että ei ole kertonut häiriköinnin kohteeksi joutumisesta eteenpäin, sillä on uskonut, ettei sitä otettaisi tosissaan. Voidaan todeta, että periaatteet eivät luo kaikille riittävää luottamusta siihen, että häirintätapauksiin oikeasti puututaisiin. Osa vastaajista kyseenalaisti turvallisemman tilan periaatteiden käytännön toteutuksen keikkapaikoilla, joilla periaatteet näkyvät vain julisteina seinillä, mutta eivät

konkreettisina tekoina. Pelkkä näkyvä viestintä ei riitä, vaan henkilökunnan tulisi myös toimia periaatteiden mukaisesti.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA KEHITYSEHDOTUKSET

Tässä luvussa jatketaan tutkimuksen tulosten analysointia ja tehdään johtopäätöksiä. Tutkimuksen pohjalta voidaan tehdä johtopäätöksiä siitä, kuinka kaikille turvallisemman ympäristön toteutuminen voitaisiin paremmin varmistaa keikkapaikoilla. Lisäksi esitetään konkreettisia kehitysehdotuksia turvallisemman tilan edistämiseksi.

5.1 Turvallisemman tilan periaatteet ja asiakkaiden keikkakokemus

Kyselytutkimus on osoittanut, että vaikka suurimmalle osalle turvallisemman tilan periaatteet ovat positiivinen, turvallisen ilmapiirin luova käytäntö, periaatteisiin suhtautuminen voi olla myös negatiivista. Osa saattoi mieltää ne esimerkiksi liialliseksi sääntelyksi. Tutkimuksen mukaan monelle turvallisemman tilan periaatteet olivat uusi käsite, jolloin he eivät myöskään tiedä, mitä turvallisemman tilan periaatteet tarkoittavat käytännössä. Tutkimuksessa ei käynyt ilmi vastaajan todellinen perehtyminen aiheeseen, ellei hän itse esimerkiksi selittänyt turvallisemman tilan periaatteiden vakiintunutta määritelmää tai periaatteiden käytäntöjä avoimissa vastauksissaan.

Turvallisemman tilan periaatteiden toteutuminen edellyttää, että vastuu tehdään näkyväksi jokaiselle tilassa olevalle – osasta vastauksista esiin tullut ajatus "ei koske minua" on ristiriidassa periaatteiden tarkoituksen kanssa. Periaatteet eivät koske vain vähemmistöryhmiä tai henkilökuntaa vaan jokaista tilassa olijaa, ja yksilön vastuun tunnistaminen on siksi tärkeää (Ruokolainen, i.a.). Mikäli keikkapaikalle tulevat asiakkaat eivät ymmärrä turvallisemman tilan sääntöjä tai kokevat niistä epävarmuutta, tulisi tarjota mahdollisuus osallistua avoimeen keskusteluun matalalla kynnyksellä. On tärkeää huomioida, että yksittäiset kielteiset kokemukset voivat vaikuttaa koko ilmiön uskottavuuteen ja suhtautumiseen turvallisemman tilan periaatteisiin. Tällaiset tilanteet tulisi kohdata rakentavasti, jotta periaatteiden tarkoitus ei vääristy ja luottamus niiden toteutumiseen säilyy.

Osa vastaajista pohti, miksi turvallisemman tilan periaatteet ovat ylipäättään tarpeen, sillä kunnioittavan ja asiallisen käytöksen tulisi olla itsestäänselvyys kaikissa tilanteissa. Kysymys on aiheellinen ja osoittaa vastaajilla olevan toive siitä, että kaikissa tiloissa käyttäytyttäisiin jo lähtökohtaisesti kunnioittavasti toisia kohtaan. Käytännössä tämä ei kuitenkaan

aina toteudu, ja siksi turvallisemman tilan periaatteet toimivat muistutuksena ja yhteisenä sopimuksena siitä, millaista käyttäytymistä tilassa odotetaan (Korhonen, 2024). Ne auttavat tekemään tilan pelisäännöt näkyviksi ja ennakoitaviksi kaikille.

Kyselyn perusteella turvallisemman tilan periaatteilla oli myös selkeästi positiivinen vaikutus: monet vastaajat kertoivat kokevansa olonsa turvallisemmaksi tai enemmän tervetulleiksi tilassa, jossa nämä periaatteet oli huomioitu. Osalle jo pelkkä tieto siitä, että turvallisuuteen oli kiinnitetty erityistä huomiota, lisäsi luottamusta keikan järjestäjiin. Monet vastaajat kokivat, että periaatteet osoittivat halua luoda kaikkia huomioiva ja yhdenvertainen ilmapiiri. Tämä kertoo siitä, että vaikka periaatteet eivät ole kaikille yhtä tarpeellisia, niillä voi olla merkittävä vaikutus niille, joille turvallisuuden tunne ei muuten ole itsestäänselvyys.

5.2 Keikkapaikkojen suhtautuminen turvallisemman tilan periaatteisiin

Tutkimuksen mukaan ongelmaksi ilmeni myös se, että keikkapaikalla on otettu käyttöön turvallisemman tilan periaatteet, mutta käytännön toteutuksessa on puutteita. Jos periaatteet on kirjattu keikkapaikan toimintaan, mutta esimerkiksi henkilökunta ei puutu häirintätilanteisiin, keikkapaikka ei voi aidosti olla turvallisempi tila. Lisäksi turvallisemman tilan periaatteista täytyy viestiä selkeästi ja toistuvasti, niin ennen keikkaa kuin sen aikanakin. Asiakkaan saatavilla tulisi olla helposti saatavilla esimerkiksi tiedot siitä, miten yleisön odotetaan käyttäytyvän sekä siitä, mistä saa nopeasti apua tarvittaessa (Liveurope, i.a.).

Kaikki tapahtumaan osallistujat ja työntekijät täytyy perehdyttää siihen, mitä periaatteet tarkoittavat konkreettisesti. Henkilökunnan ja keikkapaikalla toimivien vapaaehtoisten koulutus on keskeistä (Safe the Dance, i.a.). Heidän tulee osata tunnistaa mahdollisia häirintätilanteita ulkopuolisen silmin, puuttua niihin ja toimia luotettavasti sekä asiakkaan odotusten mukaisesti. Tutkimukseen tulleiden vastausten perusteella osa epäasiallista kohtelua kohdanneista asiakkaista ei ollut uskaltanut olla henkilökuntaan yhteydessä, sillä hän on pelännyt, ettei olisi tullut kuulluksi ja häirintä olisi saanut jatkua. Lisäksi keikkapaikalla tulisi olla matalalla kynnyksellä lähestyttäviä työntekijöitä kuten häirintäyhdyshenkilö. Häneen tulisi voida ottaa yhteyttä myös keikan jälkeen, jos hän ei jostain syystä ole keikkapaikalla tarvittaessa saatavilla. Henkilökunnan on myös oleellista tietää, miten toimitaan, jos joku kokee häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua.

Tutkimuksen mukaan epäasiallista käytöstä kohdanneiden asiakkaiden toiveet ratkaisusta vaihtelevat. Osalle riittää häiriköijän puhuttelu ja kunnioittavasta käytöksestä muistuttaminen, kun taas osassa tapauksista epäasiallisesti käyttäytyvä henkilö tulee poistaa paikalta. Tämä tulisi katsoa tilanteen ja asiakkaan kokemuksen mukaan.

Yksi vastaaja oli nostanut Tampereen Vastavirtaklubin esimerkiksi siitä, miten turvallisemman tilan periaatteita noudatetaan oikein. Tällainen nosto voi näyttää suuntaa muille keikkapaikoille ja toimia positiivisena esimerkkinä siitä, millainen asiakaskokemus voi olla, kun muun muassa viestintä on tarpeeksi selkeää ja henkilökunta on turvallisemman tilan periaatteisiin perehtynyttä ja sitoutunutta.

On myös tärkeää ottaa huomioon se, että turvallisuus on myös subjektiivinen kokemus ja se ei välttämättä tarkoita kaikille samaa asiaa (Kivelä, 2023). Kaikkien eri ryhmien ja yksilöiden tarpeet tulisi huomioida ja sen lisäksi asiakkaille tulisi antaa mahdollisuus antaa keikkapaikalle palautetta helposti ja anonyymisti. Tällainen lähestymistapa edellyttää jatkuvaa itsereflektiota keikkapaikalta sekä valmiutta kehittää toimintaansa asiakkaiden palautteiden perusteella. Kun turvallisuuden kokemusta tarkastellaan moninaisista näkökulmista, voidaan luoda osallistavampi ja aidosti turvallisempi ympäristö kaikille kävijöille. Tärkeää on myös se, että asiakaspalautteeseen reagoidaan näkyvästi, jotta asiakkaat kokevat tulensa kuulluiksi ja että heidän kokemuksensa otetaan vakavasti.

6 POHDINTA

Tässä luvussa käydään läpi tutkimuksen eettisyyden ja luotettavuuden toteutumista tässä opinnäytetyössä. Lopuksi kootaan yhteen opinnäytetyöprosessin aikana tulleita ajatuksia ja pohditaan opinnäytetyön merkitystä.

6.1 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus

Tutkimusetiikka kuuluu olennaisena osana vastuulliseen tieteelliseen toimintaan, ja se ulottuu koko tutkimusprosessin ajan (Suomen Akatemia, i.a.). Eettiset näkökohdat voivat liittyä tutkimuksen aiheeseen, käytettyihin menetelmiin ja toimintatapoja, käytäntöihin tai kerättyyn aineistoon. Näihin kuuluvat muun muassa tutkimuksen suorittamisen eettisyys, tietoinen suostumus, tutkittavien henkilöllisyyden suojaaminen sekä mahdollisuus vetäytyä tutkimuksesta.

Tutkimuksessa on noudatettu eettisiä periaatteita, kuten vapaaehtoisuutta ja vastaajien anonymiteetin turvaamista. Ennen kyselyn aloittamista vastaajalle kerrottiin tutkimuksen tarkoituksena eli turvallisemman tilan periaatteiden keikkapaikoilla onnistuneen toteutumisen kartoittaminen. Lisäksi vastaajalle kerrottiin, että kysely on täysin anonymi ja vastaukset käsitellään luottamuksellisesti. Henkilötietoja ei kerätty ja opinnäytetyön julkaisemisen jälkeen vastaukset hävitetään käyttämättä niitä muuhun tarkoitukseen. Opinnäytetyössä hyödynnettyjä lähteitä on käytetty asianmukaisesti niihin viitaten.

Keskeinen osa tutkimuksen tekemistä on myös aineiston laadun arvioiminen luotettavuuden ja validiteetin avulla (Salomäo, 2023). Ne ovat olennaisia tutkimuksen kannalta, sillä niiden avulla voidaan varmistaa, että tulokset ovat luotettavia, johdonmukaisia ja pysyviä. Pysyvyydellä tarkoitetaan sitä, että mittaus antaa saman tuloksen toistettaessa (Hyväri & Vuokila-Oikkonen, 2020). Aineistonkeruutapaa pidetäänkin luotettavana, jos se kerää johdonmukaisesti samat tulokset, kun sitä käytetään saman asian mittaamiseen. Tässä opinnäytetyössä kyselylomake osoittautui toimivaksi, ja vastaajien määrä oli riittävä alustavien johtopäätösten tekemiseksi.

Tutkimuksen luotettavuutta olisi kuitenkin voitu parantaa lisäämällä avoimia kysymyksiä, jotta vastaajat olisivat päässeet perustelemaan mielipiteitään tarkemmin ja ymmärrys heidän näkemyksiään kohtaan olisi syventynyt. Esimerkiksi tarkentava kysymys siitä, ovatko turvallisemman tilan periaatteet lisänneet vastaajan henkilökohtaista turvallisuudentunnetta, olisi ollut tarpeen. Useat vastaajat toivatkin näitä näkökulmia esiin vastauksissaan, mutta tarkentavan kysymyksen puuttumisen vuoksi kaikilta ei saatu tähän vastausta. Haasteena olisi kuitenkin voinut olla se, miten voidaan luotettavasti erottaa, onko nimenomaan turvallisemman tilan periaatteiden käyttöönotto vaikuttanut asiakkaiden kokemuksiin vai ovatko koetut muutokset, kuten häirinnän väheneminen, seurausta muista tekijöistä.

Vaikka kysely oli tiivis, mikä rajoitti syvällisempää analyysiä, kyselyn selkeys ja vastaajajävällisyys tukivat aineiston luotettavuutta. Lisäksi aineiston analyysi osoitti johdonmukaisia teemoja, jotka tukivat aiempaa teoriaa. Näin ollen voidaan todeta, että tutkimus on luotettava, mutta mahdollisissa jatkotutkimuksissa olisi hyödyllistä syventää aineistoa esimerkiksi haastattelujen avulla.

6.2 Reflektointi

Opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia sitä, miten turvallisemman tilan periaatteet tällä hetkellä toteutuvat keikkapaikoilla asiakkaiden näkökulmasta. Tavoite saavutettiin onnistuneesti, ja tämä opinnäytetyö tarjoaa ajankohtaista tietoa turvallisemman tilan periaatteiden toimivuudesta. Lisäksi opinnäytetyössä annetaan asiakaspalautteen perusteella tulleita kehitysehdotuksia keikkapaikoille turvallisemman tilan periaatteiden parantamiseksi. Opinnäytetyöprosessi myös eteni johdonmukaisesti ja suunnitellussa aikataulussa. Prosessin aikana reflektoin säännöllisesti omaa työskentelyäni ja tein tarvittaessa muutoksia suunnitelmaan, mikä mahdollisti prosessin sujuvan etenemisen.

Voidaan todeta, että kyselyä olisi voitu laajentaa ja se olisi voinut olla paljon yksityiskohtaisempi, mutta se suunniteltiin tarkoituksella lyhyeksi ja ytimekkääksi, jotta vastaaminen olisi nopeaa ja vastaajan mielenkiinto säilyisi. Kyselyn suunnittelussa painotettiin vastaajajävällisyyttä ja helppokäyttöisyyttä, jotta vastauksia saataisiin enemmän. Vaikka kyselyn tiivis muoto mahdollisti korkeamman vastausprosentin, se rajoitti samalla syventymistä

aiheeseen. Jatkossa voisikin olla hyödyllistä täydentää vastaavaa kyselyä esimerkiksi haastatteluilla tai lisäämällä avoimia kysymyksiä, jotta saataisiin monipuolisempaa ja syvällisempää tietoa turvallisemman tilan periaatteista.

Myös teoriaosuutta olisi voinut laajentaa, jotta turvallisemman tilan periaatteita ja niihin liittyviä käsitteitä olisi voitu tarkastella useammasta teoreettisesta näkökulmasta ja entistä syvemmän analyysin tekeminen olisi ollut mahdollista. Teoriaosuudessa päädyttiin kuitenkin keskittymään lähinnä kulttuuriseen näkökulmaan, jotta tutkimuksen rajaus säilyisi johdonmukaisena. Teoriaosuus muodosti tutkimukselle jo vahvan pohjan, ja sen kattavuus ilmeni myös tulosten analysointivaiheessa. Useat havainnot ja esiin nousseet teemat vahvistivat jo aiemmin esitettyä teoreettista viitekehystä. Näin ollen tutkimustulokset eivät paljastaneet täysin uusia ilmiöitä, vaan pikemminkin vahvistivat ja konkretisoivat teoriaosuuden keskeisiä näkökulmia. Tämä osoittaa teoriaosuuden ajankohtaisuuden ja sen soveltuvuuden tutkimusaiheen tarkasteluun käytännössä.

Kyselytutkimuksessa esiin nousseet kriittiset näkemykset turvallisemman tilan periaatteisiin liittyen ohjasivat hakemaan aineistoa enemmän vaihtoehtoisista näkökulmista. Luotettavat, tieteelliset lähteet aiheeseen liittyen olivat kuitenkin vähäisiä ja pelkkien mielipiteisiin perustuvien foorumikeskustelujen tuominen lähteeksi opinnäytetyöhön ei tuntunut sopivalta. Mielipiteitä on monia, mutta ainoastaan kritisoivat näkökulmat turvallisemman tilan periaatteita kohtaan eivät kumoakaan sitä lähtökohtaa, että jokaisella on oikeus henkilökohtaiseen koskemattomuuteen, kunnioitettavaan kohteluun ja vapaaseen itsensä ilmaisemiseen. Näin ollen keskustelu turvallisemmista tiloista tulisi nähdä kehittyvänä prosessina, jossa eri näkökulmien huomioiminen voi lisätä ymmärrystä ja tukea entistä inklusiivisempien tilojen luomista. Lisäksi tutkimustuloksissa esiin noussut sukupuolittunut ero turvallisemman tilan periaatteisiin suhtautumisessa voi johtua esimerkiksi eri sukupuolten erilaisista kokemuksista ja odotuksista sosiaalisissa tilanteissa. Tuloksissa heijastuivat yhteiskunnalliset ja sosiaaliset rakenteet, jotka muovaavat yksilöiden kokemuksia ja näkemyksiä.

Opinnäytetyöprosessi oli itselleni merkityksellinen erityisesti aiheen ajankohtaisuuden vuoksi. Koin tärkeäksi tarkastella tapahtuma-alan käytäntöjä yhdenvertaisuuden ja inklusiivisuuden näkökulmasta. Motivaatio ja kiinnostus aihepiiriin auttoivat pääsemään opinnäytetyössä asetettuihin tavoitteisiin. Opinnäytetyö loi myös mahdollisuuden tuottaa uutta

tietoa aiheesta, joka koettiin merkittäväksi ja mielipiteitä herättäväksi. Tulevaisuudessa tutkimus voi auttaa keikkapaikkoja sekä tapahtumajärjestäjiä kehittämään turvallisemman tilan periaatteitaan sekä muita turvallisuuskäytäntöjään vastaamaan entistä paremmin asiakkaiden toiveita.

LÄHTEET

Amzil, J. (2017). *Turvallisten tilojen pitkä historia*. Ruskeat tytöt. <https://www.ruskeattytot.fi/turvallisilla-tiloilla-on-pitk-ja-moninainen-historia>

Coronaria. (19.2.2020). *Turvallisuuden tunteen yhteys kehoon ja mieleen*. <https://www.coronaria.fi/asiakkaana-kuntoutus-ja-terapiapalveluissa/blogi/turvallisuuden-tunteen-yhteys-kehoon-ja-mieleen/>

Heikkilä, T. (2014). *Tilastollinen tutkimus* (9. uud. p.). Edita.

Heikkinen, M. (10.9.2024). *Tutkimuskyselyn tekeminen Webropolilla* [video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=j7dW8wtZG64>

Honkanen, A. (12.2.2025). *Keikkapaikat ja festivaalit yleisön silmin: huomio inklusiivisuuden*. [puheohjelma]. MARS-festivaali.

Hyväri, S., & Vuokila-Oikkonen, P. (2016, päivitetty 2020). *Tutkimus- ja kehittämistyön luotettavuus: kvantitatiivisen menetelmän luotettavuuden arviointi*. Lib Guides DIAK. <https://libguides.diak.fi/c.php?g=670543&p=4760642#s-lg-box-15268727>

Kangaskunta, S. (2024). *Eriarvoistava katse: Näkökulmia ihmisryhmien luokitteluun*. Warelia.

Kivelä, Satu. (2.1.2023). *Turvallisuus voi olla muutakin kuin riskien puuttumista*. Yle. <https://yle.fi/aihe/a/20-10003922>

Korhonen, Anu. (23.2.2024). *Kuusi myyttiä turvallisemman tilan periaatteista*. KSL. <https://www.ksl.fi/kuusi-myyttia-turvallisemman-tilan-periaatteista/>

Kulttuuria kaikille. (13.1.2025). *Turvallisemman tilan periaatteet*. <https://www.kulttuuria-k kaikille.fi/tietoa-meista-turvallisemman-tilan-periaatteet>

Laurea Showcase. (24.5.2023). *Miten toteuttaa kyselytutkimus AMK opinnäytetyössä?* <https://showcase.laurea.fi/opiskelijablogit/opinnaytetyot/2023/miten-toteuttaa-kyselytutkimus-amk-opinnaytetyossa/>

Leppänen, K. (2015). *Yhdenvertaisuus työelämässä*. Talentum Media.

Liveurope. (29.6.2023). *Creating safer spaces: concrete steps music venues can take to become more inclusive*. <https://liveurope.eu/news/creating-safer-spaces-concrete-steps-music-venues-can-take-become-more-inclusive>

Live Toolkit. (i.a.-a). *Creating safe space & no tolerance policies for your live music venue*. <https://www.livetoolkit.com.au/guide/safe-space-policies>

Live Toolkit. (i.a.-b). *Cultural diversity within live music*. <https://www.livetoolkit.com.au/guide/cultural-diversity>

Live Toolkit. (i.a.-c). *Gender & LGBTQIA inclusivity in live music venues*. <https://www.livetoolkit.com.au/guide/gender-lgbtqia-inclusivity>

Livingstone, B., & Nagle, P. (28.1.2025). *The importance of feeling safe*. MentalHealth. <https://www.mentalhealth.com/library/the-importance-of-feeling-safe>

Liquor and Gaming NSW. (22.11.2018). *Ask for Angela Campaign | Case Study*. <https://www.liquorandgaming.nsw.gov.au/news-and-media/ask-for-angela-campaign-case-study>

MARS. (i.a.). *Keikkapaikat ja festivaalit yleisön silmin – huomio inklusiivisuuteen*. <https://marsfestivaali.fi/puheohjelmat/keikkapaikat-ja-festivaalit-yleison-silmin-huomio-inklusiivisuuteen/>

Minilex. (i.a.). *Häirintä ja ahdistelu ovat syrjinnän muotoja : mitä syrjinnällä tarkoitetaan laissa?* <https://www.minilex.fi/a/h%C3%A4irint%C3%A4-ja-ahdistelu-ovat-syrjinn%C3%A4n-muotoja>

Monikulttuurinen. (i.a.). *Turvallisempi tila*. <https://monikulttuurinen.fi/turvallisempi-tila/>

Nuorisoala. (i.a.). *Mitä on vihapuhe?*. <https://nuorisoala.fi/palvelut/yhdenvertaisuus/vihapuheen-vastaista-nuorisotyota/vihapuheen-vastaisia-menetelmia-ja-harjoituksia/mita-on-vihapuhe/>

OWT Safety. (i.a.). *The cheat sheet to live event safety*. <https://otwsafety.com/applications/cheat-sheet-to-live-event-safety/>

Poliisi. (i.a.). *Viharikokset*. <https://poliisi.fi/viharikokset>

Poutanen, E.-M. (27.5.2021). *Sosiaaliset aivot ja psykologinen turvallisuus: SCARF-malli*. NeuroLeadership Institute. <https://neuroleadership.fi/wp/blog/sosiaaliset-aivot-ja-psykologinen-turvallisuus-scarf-malli/>

Puolimatka, T. (2020). *Saanko luvan – sanoa?: Sananvapaus ja vihapuhe*. Perussanomaa.

Ritala, J. (15.12.2020). *Yhteisöllisyys osana tapahtumia*. To Do tapahtumat. <https://todotapahtumat.fi/yhteisollisyysosanatapahtumia/>

Ruokolainen, A. (i.a.). *Turvallisemman tilan lähtökohdat*. Rauhankasvatus. <https://rauhankasvatus.fi/turvallisemman-tilan-lahtokohdat/>

Ruuska, V.-M., & Kuivanen, A. (14.3.2023). *Mitä ovat turvallisemman tilan periaatteet? Tällaista käytöstä odotetaan opiskelijatapahtumissa ja festareilla*. Yle. <https://yle.fi/a/74-20022350>

Safe the Dance. (i.a.). *Guide to creating safer space*. https://safethedance.de/en/guide_safer_spaces/

Salomão, A. (26.7.2023). *Tutkimuksen luotettavuus ja pätevyys: Tutkimus: mitataan sitä, millä on merkitystä*. Mind the Graph. <https://mindthegraph.com/blog/fi/luotettavuus-vs-validiteetti-tutkimuksessa/>

Salovaara M. & Sarajärvi, R. (10.5.2023). *Häirintää ei enää katsota läpi sormien – asennemuutos toi opiskelijabileisiin uuden roolin*. Yle. <https://yle.fi/a/74-20029969>

Skilla. (9.10.2023). *Turvallisen tilan periaatteet*. <https://www.skillary.fi/skilla-ry/turvallisen-tilan-periaatteet/>

Suomen Akatemia. (i.a.). *Tutkimusetiikka*. <https://www.aka.fi/tutkimusrahoitus/vastuullisen-tiede/tutkimusetiikka/>

THL. (5.12.2023). *Yhdenvertaisuuden käsitteet*. <https://thl.fi/aiheet/sote-palvelujen-johtaminen/kehittyva-palvelujarjestelma/yhdenvertaiset-palvelut/yhdenvertaisuuden-kasitteet>

Työsuojelu. (i.a.). *Epäasiallinen kohtelu*. <https://tyosuojelu.fi/tyoolot/epaasiallinen-kohtelu>

Työturvallisuuskeskus. (i.a.). *Häirintä ja epäasiallinen kohtelu*. <https://ttk.fi/tyoturvallisuus/tyoympariston-turvallisuus/hairinta-ja-epaasiallinen-kohtelu/>

University of Sunderland. (i.a.). *What do you mean by equality, diversity and inclusion?*. <https://www.sunderland.ac.uk/help/student-support/equality-diversity/what-do-you-mean-by-equality-and-diversity/>

Utopia Helsinki. (14.3.2013). *Turvallisemmat tilat*. <https://utopiahelsinki.wordpress.com/2013/03/14/turvallisemmat-tilat-2/>

Vesterinen, V.-M. (i.a.). *Tutkimusmenetelmät ja -aineisto : tutkimuskysymyksen valinta*. Tiedelukutaito. <https://tiedelukutaito.mooc.fi/part-3/2-tutkimuskysymyksen-valinta>

Yhdenvertaisuusvaltuutettu. (i.a.). *Häirintä*. <https://yhdenvertaisuusvaltuutettu.fi/hairinta>

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. (i.a.). *Kyselylomakkeen laatiminen*. Teoksessa *Kvantitatiivisen tutkimusmenetelmän käsikirja*. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvanti/kyselylomake/laatiminen/>

YK-liitto. (i.a.). *Turvallinen tila*. <https://www.ykliitto.fi/turvallinen-tila>